

Regeling van de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, van [PM datum], , tot het verstrekken van subsidies voor duurzame inzetbaarheid bij belastende werkzaamheden (Subsidieregeling duurzaam aanpakken belastende werkzaamheden)

[WGK 28438]

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,

Gelet op de artikelen 2, 3, eerste lid, en 5 van de Kaderwet SZW-subsidies;

Besluit:

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1.1. Begripsbepalingen

In deze regeling wordt verstaan onder:

aanvrager: aanvrager van een subsidie op grond van deze regeling of, in het geval van een samenwerkingsverband, de hoofdaanvrager;

aanvraagtijdvak: een door de minister vastgesteld tijdvak waarin aanvragen voor subsidie op grond van deze regeling kunnen worden ingediend;

arbeidsorganisatie: een onderneming als bedoeld in artikel 5 van de Handelsregisterwet 2007 of een rechtspersoon als bedoeld in artikel 6 van de Handelsregisterwet 2007, waarop de Arbeidsomstandighedenwet van toepassing is;

belastende werkzaamheden: werkzaamheden die bij langdurige uitoefening of uitoefening op hogere leeftijd kunnen leiden tot een aanzienlijk verhoogd risico op gezondheidsschade, gelet op de belasting door werktijden, psychosociale arbeidsbelasting, cognitieve belasting, fysieke belasting en omgevingsbelasting;

branche: een groep organisaties, die bijdraagt aan gelijksoortige producten of diensten in een sector;

btw: omzetbelasting als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de omzetbelasting 1968;

cao: een collectieve arbeidsovereenkomst als bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de Wet op de collectieve arbeidsovereenkomst;

de-minimisverklaring: verklaring als bedoeld in artikel 7, vierde lid, van Verordening (EU) 2023/2831 van de Commissie van 13 december 2023 betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de-minimissteun (PbEU L 2023/2831) waarvan het model is vastgesteld door de minister;

duurzame inzetbaarheid: het gezond, vaardig en veilig houden van werkenden met belastende werkzaamheden om hen in staat te stellen betaalde arbeid te verrichten tot aan het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd, bedoeld in artikel 7a, eerste lid, van de Algemene Ouderdomswet;

externe adviseur: een adviseur die wordt ingehuurd door de aanvrager om bij te dragen aan de uitvoering van activiteiten uit het activiteitenplan;

externe kosten: de uren die door een externe adviseur in rekening gebracht worden voor het bijdragen aan de uitvoering van het activiteitenplan als bedoeld in artikel 1.6;

hoofdaanvrager: een werkgeversorganisatie, een werknemersorganisatie of een O&O-fonds, welke deel uitmaakt van een samenwerkingsverband en namens het samenwerkingsverband subsidie aanvraagt op grond van Hoofdstuk 2 van deze regeling;

Kaderregeling: de Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS;

Kaderwet: de Kaderwet SZW-subsidies;

kleine onderneming: een onderneming waar minder dan 50 personen werkzaam zijn en waarvan de jaaromzet of het jaarlijkse balanstotaal € 10 miljoen niet overschrijdt, berekend over het laatst afgesloten boekjaar voorafgaand aan de subsidieaanvraag;

loonverletkosten: loonkosten van werkenden voor niet-productieve uren als gevolg van deelname aan subsidiabele activiteiten;

middelgrote onderneming: een onderneming, niet zijnde een kleine onderneming, waar minder dan 250 personen werkzaam zijn en waarvan de jaaromzet € 50 miljoen of het jaarlijkse balanstotaal € 43 miljoen niet overschrijdt, berekend over het laatst afgesloten boekjaar voorafgaand aan de subsidieaanvraag;

minister: de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid;

mkb-onderneming: een kleine of middelgrote onderneming;

mkb-verklaring: verklaring waarmee een mkb-onderneming verklaart een kleine of middelgrote onderneming te zijn;

O&O-fonds: een stichting of vereniging die als doel heeft het optimaliseren van de werking van de arbeidsmarkt en die:

- a. is opgericht bij een bij de minister aangemelde cao;
- b. paritair wordt bestuurd door vertegenwoordigers van een of meer arbeidsorganisaties, waarbij in ieder geval bij een arbeidsorganisatie ten minste 50 werknemers werkzaam zijn, alsmede vertegenwoordigers van een of meer werknemersorganisaties; of
- c. paritair wordt bestuurd door vertegenwoordigers van een of meer werkgeversorganisaties alsmede vertegenwoordigers van een of meer werknemersorganisaties;

project: de uitvoering van het activiteitenplan;

projectperiode: periode die begint op de datum van de beschikking tot subsidieverlening en eindigt op het moment waarop de activiteiten worden beëindigd;

samenwerkingsverband: een samenwerking tussen ten minste een of meer werknemersorganisaties en tenminste een of meer werkgeversorganisaties in een branche of sector, eventueel aangevuld met O&O fondsen;

sector: een sector zoals omschreven in de subsidieaanvraag, die past binnen een of meerdere hoofdcategorieën van de sectorindeling zoals opgenomen in de bijlage bij deze regeling;

SLIM-regeling: de Stimuleringsregeling voor leren en ontwikkelen in mkb-ondernemingen en specifiek voor de grootbedrijven in de landbouw-, horeca- of recreatiesector;

Steunpunt RI&E: het Steunpunt RI&E van de Stichting van de Arbeid

werkgeversorganisatie: een vereniging met volledige rechtsbevoegdheid van werkgevers, die krachtens haar statuten de belangbehartiging van werkgevers beoogt;

werknemersorganisatie: een vereniging met volledige rechtsbevoegdheid van werknemers, die krachtens haar statuten de belangbehartiging van werknemers beoogt;

werknemersvertegenwoordiging: werknemersorganisaties of ondernemingsraden als bedoeld in de Wet op de ondernemingsraden.

Artikel 1.2. Toepasselijkheid Kaderwet, Kaderregeling en benodigde formulieren

1. Op deze regeling is de Kaderwet en de Kaderregeling van toepassing, met uitzondering van de artikelen 3.1 en 7.1 van de Kaderregeling en voor zover daarvan in deze regeling niet wordt afgeweken.
2. De formulieren, modellen en formats waarnaar in deze regeling wordt verwezen, zijn door de minister elektronisch beschikbaar gesteld op www.uitvoeringvanbeleidszw.nl.

Artikel 1.3. Doel en reikwijdte van de regeling

1. Het doel van deze regeling is het vergroten van de inzet van mkb-ondernemingen, branches en sectoren op het voorkomen of verlichten van belastende werkzaamheden zo dicht mogelijk bij de bron van belasting zodat meer werkenden in Nederland gezond, vaardig en veilig kunnen doorwerken.
2. Deze regeling beoogt hieraan bij te dragen door subsidieverlening voor activiteiten in het Europese deel van Nederland voor het (door)ontwikkelen, toepassen en borgen van kennis, instrumenten en maatregelen die bijdragen aan het verlichten of voorkomen van belastende werkzaamheden.

Artikel 1.4. Subsidiabele activiteiten

De minister kan op aanvraag subsidie verstrekken aan samenwerkingsverbanden en individuele aanvragers voor de activiteiten bedoeld in artikelen 2.1.

Artikel 1.5. Subsidieplafond

1. Het subsidieplafond voor de regeling bedraagt € 130 miljoen.
2. Het subsidieplafond voor het eerste aanvraagtijdvak, bedoeld in artikel 1.7, eerste lid, bedraagt € 40 miljoen.
3. De minister stelt subsidieplafonds vast voor elk van de navolgende aanvraagtijdvakken, bedoeld in artikel 1.7, tweede lid.
4. De subsidieplafonds die op grond van het derde lid zijn vastgesteld, worden bekendgemaakt in de Staatscourant en op www.uitvoeringvanbeleidszw.nl.

Artikel 1.6. Subsidieaanvraag

1. Een subsidieaanvraag wordt ingediend door de aanvrager door middel van een elektronisch aanvraagformulier ondertekend door een daartoe bevoegd functionaris van de aanvrager. De aanvraag bevat in ieder geval:

- a. een activiteitenplan, volgens het daartoe door de minister elektronisch beschikbaar gestelde format;
- b. indien activiteiten zien op verdieping, actualisatie of herziening van bestaande kennis, instrumenten of maatregelen, een onderbouwing van de toegevoegde waarde hiervan op basis van:
 - 1° wanneer de bestaande kennis of maatregelen zijn ontwikkeld;
 - 2° externe, onafhankelijke adviezen voor de doorontwikkeling van de bestaande kennis of maatregelen, of een advies van TNO in het kader van validatie, indien het een activiteit bedoeld in artikel 2.4, tweede lid, onderdeel a, betreft; of
 - 3° gewijzigde wetgeving of ontwikkelingen in de betreffende branche of sector die actualisatie of herziening noodzakelijk maken;
- c. het bedrag waarvoor subsidie wordt aangevraagd en, indien geen sprake is van een vast subsidiebedrag, een onderbouwing per activiteit waarom dit bedrag noodzakelijk is;
- d. een onderbouwde begroting van de kosten van de activiteiten waarvoor subsidie wordt aangevraagd, met een financieringsplan waaruit blijkt hoe de eigen bijdrage gefinancierd wordt, tenzij uitsluitend subsidie gevraagd wordt voor activiteiten waarvoor vaste subsidiebedragen verleend worden; en
- e. een de-minimisverklaring en, indien de aanvrager een mkb-onderneming is, een mkb-verklaring.

2. Per samenwerkingsverband of mkb-onderneming kan in een aanvraagtijdvak één subsidieaanvraag worden ingediend voor een activiteitenplan bestaande uit een of meer voor die aanvrager subsidiabele activiteiten.

3. De mogelijkheid tot het indienen van aanvragen voor subsidie bestaat slechts gedurende door de minister vastgestelde aanvraagtijdvakken.

Artikel 1.7. Aanvraagtijdvakken

1. Het eerste aanvraagtijdvak voor subsidie op grond van hoofdstuk 2 loopt van 1 februari 2027 10.00 uur tot en met 1 maart 2027 17.00 uur.

2. De minister stelt de navolgende aanvraagtijdvakken vast waarbinnen subsidies kunnen worden aangevraagd op grond van hoofdstukken 2 en 3.

3. De aanvraagtijdvakken die op grond van het tweede lid zijn vastgesteld, worden bekendgemaakt in de Staatscourant en op www.uitvoeringvanbeleidszw.nl.

Artikel 1.8. Projectperiode en aanvang van de uitvoering van de activiteiten

1. De projectperiode bedraagt maximaal 24 maanden.

2. In afwijking van het eerste lid, is de projectperiode maximaal 12 maanden, als het project uitsluitend de activiteit bedoeld in artikel 2.4, tweede lid, betreft.
3. De uitvoering van de activiteiten vangt uiterlijk drie maanden na de start van de projectperiode aan.

Artikel 1.9. Subsidieverlening

1. De minister besluit binnen 13 weken na sluiting van het aanvraagtijdvak bedoeld in artikel 1.7 op de in dat tijdvak ingediende subsidieaanvragen.
2. Als het subsidieplafond wordt overschreden, stelt de minister na afloop van het aanvraagtijdvak door middel van loting de volgorde vast waarin de ontvangen aanvragen worden afgehandeld
3. Alleen volledige subsidieaanvragen worden in behandeling genomen.
4. Onvolledige subsidieaanvragen worden, na aanvulling door de subsidieaanvrager, geplaatst aan het einde van de lijst die volgt uit de loting, waarbij het tijdstip van ontvangst van de volledige subsidieaanvraag bepalend is voor de volgorde van plaatsing op die lijst.
5. De subsidie wordt verleend aan de aanvrager.
6. De subsidie wordt uitsluitend verleend als het volledige aangevraagde bedrag beschikbaar is, gelet op het subsidieplafond.
7. De beschikking tot subsidieverlening vermeldt, in aanvulling op artikel 4.2 van de Kaderregeling, in ieder geval:
 - a. het maximumbedrag van de subsidie; en
 - b. de projectperiode.
8. Aan de subsidieverlening kunnen nadere verplichtingen worden verbonden.
9. Bij de subsidieverlening wordt aan de aanvrager een voorschot van 20% van de verleende subsidie verleend.
10. In afwijking van het negende lid, wordt bij aanvragen met een verleend subsidiebedrag onder € 25.000,- volledig bevoorschot.
11. Indien een subsidie van € 25.000 of meer is verleend en het project een periode beslaat die langer is dan twaalf maanden, kan de aanvrager de minister gelijktijdig met de indiening van het tussentijds voortgangsverslag, bedoeld in artikel 4.1, vierde lid, om aanvullend bevoorschotting verzoeken tot maximaal 50 procent van de verleende subsidie.

Artikel 1.10. Subsidiabele kosten

1. Ter uitvoering van de subsidiabele activiteiten uit het activiteitenplan waarvan de subsidiebedragen worden bepaald op basis van werkelijk gemaakte kosten, komen de volgende kostensoorten voor subsidiëring in aanmerking:
 - a. externe kosten voor de subsidiabele activiteiten, tegen een uurtarief van maximaal € 130 exclusief btw;

- b. directe loonkosten voor de subsidiabele activiteiten, voor zover deze berekend zijn op basis van het aantal werkelijk gerealiseerde uren tegen een vast uurtarief van € 54,- inclusief btw ;
 - c. een bedrag van € 10.000 voor de kosten van een controleverklaring als bedoeld in artikel 4.3, derde lid;
 - d. een toeslag van 15 procent op de onder a en b bedoelde kosten ter subsidiëring van overige gemaakte kosten, waaronder kosten voor projectadministratie, projectmanagement en uitvoering worden begrepen.
2. Alleen kosten die ten laste van de activiteiten zijn gebleven, rechtstreeks aan de activiteiten zijn toe te rekenen, daadwerkelijk zijn gemaakt en betaald zijn, zijn subsidiabel.
3. Voor zover activiteiten zijn uitgevoerd door de volgende partijen, zijn uitsluitend de directe loonkosten als bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, subsidiabel:
- a. de subsidieontvanger of een partij in het samenwerkingsverband;
 - b. een organisatie die, direct of indirect, is vertegenwoordigd in het bestuur van de subsidieontvanger of in het bestuur van een partij in het samenwerkingsverband;
 - c. een organisatie waarin één of meer van dezelfde partijen in het bestuur zijn vertegenwoordigd, die tegelijkertijd ook:
 - 1°.in het bestuur van de subsidieontvanger zijn vertegenwoordigd; of
 - 2°.in het bestuur van een partij in het samenwerkingsverband zijn vertegenwoordigd;
 - d. een organisatie waarin een persoon een financieel belang heeft of in het bestuur zit van die organisatie, en die persoon ook werkzaam is voor:
 - 1°.de subsidieontvanger; of
 - 2°.een partij uit het samenwerkingsverband;
 - e. een organisatie waarin de subsidieontvanger of een partij uit het samenwerkingsverband, direct of indirect invloed kan uitoefenen of een financieel belang heeft; of
 - f. een organisatie waarin zich een belangenconflict voordoet of kan voordoen als gevolg van familiebanden, persoonlijke relaties, politieke gezindheid of nationaliteit, economische belangen of elk ander direct of indirect persoonlijk belang, waarmee de onpartijdige en objectieve uitoefening van de functies van een financiële actor of andere persoon die bij de uitvoering van het initiatief betrokken is, in gevaar is of in gevaar kan worden gebracht.
4. Onder een verbonden organisatie als bedoeld in het derde lid wordt verstaan een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie:
- a. waarop de aanvrager, dan wel een bij het project betrokken partij, direct of indirect een overheersende invloed kan uitoefenen;
 - b. die direct of indirect een overheersende invloed op de aanvrager, dan wel op een bij het project betrokken partij, kan uitoefenen; of

c. die, tezamen met de aanvrager, dan wel met een bij het project betrokken partij, direct of indirect onderworpen is aan de overheersende invloed van een andere organisatie uit hoofde van eigendom, financiële deelneming of op haar van toepassing zijnde voorschriften.

5. Overheersende invloed als bedoeld in het vierde lid wordt vermoed, indien een organisatie direct of indirect, ten opzichte van een andere organisatie:

- a. de meerderheid van het geplaatste kapitaal van de organisatie bezit;
- b. over de meerderheid van de stemmen beschikt die aan de door de organisatie uitgegeven aandelen zijn verbonden; of
- c. meer dan de helft van de leden van het bestuurs-, leidinggevend of toezichthoudend orgaan van de organisatie kan benoemen.

Artikel 1.11. Niet subsidiabele kosten

Niet voor subsidie komen in aanmerking:

- a. kosten die naar het oordeel van de minister onredelijk of niet noodzakelijk ter uitvoering van het project zijn gemaakt;
- b. kosten die naar het oordeel van de minister niet in redelijke verhouding staan tot de te verrichten activiteiten;
- c. kosten gemaakt buiten de projectperiode;
- d. kosten die in aanmerking komen voor andere financiering van overheidswege;
- e. kosten die voortvloeien uit wettelijk verplichte taken;
- f. loonverletkosten;
- g. kosten voor verbruiksgoederen; of
- h. kosten waarvoor geen factuur kan worden overlegd.

Artikel 1.12. Weigeringsgronden

Onverminderd artikel 4:35 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 3 van de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur wijst de minister een aanvraag geheel of gedeeltelijk af indien:

- a. de subsidieaanvraag niet voldoet aan de in deze regeling gestelde eisen;
- b. de subsidieaanvraag strijdig is met bestaande wet- en regelgeving;
- c. de noodzaak of meerwaarde van het activiteitenplan onvoldoende is aangetoond;
- d. de subsidieaanvraag tot gevolg heeft dat een subsidieplafond als bedoeld in artikel 1.5, eerste lid, in een aanvraagtijdvak wordt overschreden;
- e. onvoldoende zekerheid bestaat dat de administratie van de aanvrager of, indien van toepassing, het samenwerkingsverband zal voldoen aan de daaraan gestelde eisen;

- f. de kosten van het activiteitenplan niet in een redelijke verhouding staan tot de daarvan te verwachten resultaten;
- g. niet aannemelijk is dat met de door de subsidieaanvrager toegepaste werkwijze de met de subsidie beoogde doelstelling wordt bereikt;
- h. niet aannemelijk is dat het samenwerkingsverband beschikt over operationele of financiële capaciteit voor de uitvoering van het activiteitenplan;
- i. anderszins op grond van eerdere subsidieverlening voor vergelijkbare activiteiten niet aannemelijk is dat het samenwerkingsverband de activiteiten goed zal uitvoeren of aan de verplichtingen zal voldoen die aan de subsidieverlening verbonden zijn.

Hoofdstuk 2. Aanvragen door samenwerkingsverbanden

Artikel 2.1. Subsidiebedragen voor samenwerkingsverbanden

1. De subsidiebedragen voor de volgende subsidiabele activiteiten bedragen:

- € 10.000,- voor activiteiten, bedoeld in artikel 2.4;
- € 75.000,- voor activiteiten, bedoeld in artikel 2.5;
- € 5.000 per onderwerp, bedoeld in artikel 2.6, tweede lid, onderdeel a, met een maximum van € 30.000,-;
- € 30.000,- voor activiteiten, bedoeld in artikel 2.7, tweede lid;
- € 30.000,- voor activiteiten bedoeld in artikel 2.7, derde lid;

2. De subsidiebedragen voor de volgende subsidiabele activiteiten worden bepaald op basis van de werkelijk gemaakte kosten met een maximum van:

- € 90.000,- voor activiteiten, bedoeld in artikel 2.3, eerste lid onderdeel a;
- € 5.000,- voor activiteiten, bedoeld in artikel 2.3 onderdeel b;
- € 30.000,- voor activiteiten, bedoeld in artikel 2.3 onderdeel c;
- € 50.000,- voor activiteiten, bedoeld in artikel 2.8;
- € 100.000 voor activiteiten, bedoeld in artikel 2.9; en
- € 40.000 voor activiteiten, bedoeld in artikel 2.10.

3. De activiteiten bedoeld in het tweede lid worden uitgevoerd met een eigen bijdrage van de uitvoerende samenwerkingsverbanden van minimaal 50 procent van de totale kosten, met uitzondering van de kosten bedoeld in artikel 1.10, eerste lid, onderdeel c.

4. In afwijking van het derde lid, wordt de activiteit bedoeld in artikel 2.3, tweede lid, onderdeel a, uitgevoerd met een eigen bijdrage van de uitvoerende samenwerkingsverbanden van minimaal 25 procent van de totale kosten.

5. Het minimaal aan te vragen subsidiebedrag bedraagt € 5.000,-

Artikel 2.2. Aanvraagvereisten voor samenwerkingsverbanden

In aanvulling op artikel 1.6, eerste lid, bevat een subsidieaanvraag:

- a. een door een samenwerkingsverband en door alle partijen van het samenwerkingsverband ondertekende samenwerkingsovereenkomst waarin een

hoofdaanvrager wordt aangewezen die gemachtigd wordt om het samenwerkingsverband in en buiten rechte te vertegenwoordigen, overeenkomstig het door de minister elektronisch beschikbaar gestelde model; en

b. een de-minimisverklaring van alle partijen van het samenwerkingsverband.

Artikel 2.3. Opzetten van een kennis- en adviespunt duurzame inzetbaarheid

1. Het doel van deze activiteit is het op een vindbare en laagdrempelige manier bij elkaar brengen, ontsluiten, actueel houden en borgen van bestaande kennis en expertise over duurzame inzetbaarheid specifiek gericht op de arbeidsomstandigheden van de eigen branche of sector.

2. Binnen deze activiteit kan subsidie worden gevraagd voor:

a. het opzetten van een kennis- en adviespunt duurzame inzetbaarheid gericht op het bij elkaar brengen, ontsluiten, actueel houden en borgen van bestaande kennis over duurzame inzetbaarheid specifiek gericht op de arbeidsomstandigheden van de eigen branche of sector;

b. het beschikbaar maken of ontsluiten van een team en werkwijze om advisering en ondersteuning te bieden aan mkb-ondernemingen binnen de branche of sector, dat:

1° bestaat uit tenminste drie gecertificeerde kerndeskundigen met expertise over de branche of sector, waaronder een hoger veiligheidskundige, een arbeids- en organisatiedeskundige en een arbeidshygiënist;

2° derhalve in staat is om mkb-ondernemingen desgevraagd te ondersteunen en adviseren bij het verlichten van belastende werkzaamheden en het stimuleren van duurzame inzetbaarheid; en

c. het vanuit het kennis- en adviespunt communiceren met alle ondernemingen die zijn aangesloten bij werkgeversorganisaties uit het samenwerkingsverband met als doel duurzame inzetbaarheid bij hen te agenderen en hen te inspireren en activeren om zich voor duurzame inzetbaarheid in te zetten.

3. Het ontwikkelen van nieuwe hulpmiddelen en tools voor duurzame inzetbaarheid, zoals branche risico-inventarisaties- en evaluaties en arbocatalogi, en de advisering van mkb-ondernemingen over duurzame inzetbaarheid vallen niet onder deze activiteit.

4. Aanvragen bevatten minimaal een activiteit bedoeld in het tweede lid, onderdelen a of b en de activiteit bedoeld in het tweede lid, onderdeel c.

Artikel 2.4. Uitvoeren van een analyse belastende werkzaamheden en duurzame inzetbaarheid

1. Het doel van deze activiteit is het ondersteunen van branches of sectoren bij het uitvoeren van een analyse belastende werkzaamheden en duurzame inzetbaarheid, gericht op het in kaart brengen van belastende werkzaamheden en de mogelijkheden voor het voorkomen of verminderen van die belastende werkzaamheden.

2. Binnen deze activiteit wordt subsidie gevraagd voor:

- a. het uitvoeren van een analyse belastende werkzaamheden en duurzame inzetbaarheid; en
 - b. het opstellen van een plan voor het verspreiden en stimuleren van het gebruik van de ontwikkelde analyse bedoeld in onderdeel a door mkb-ondernemingen binnen de branche of sector.
3. Een analyse bedoeld in het tweede lid, onderdeel a, bevat in ieder geval:
- a. een inventarisatie van belastende werkzaamheden binnen de sector of de organisatie op basis van de elementen van belastende werkzaamheden;
 - b. een koppeling van deze werkzaamheden aan functies of taken binnen de sector of onderneming;
 - c. een duiding van de oorzaken en gevolgen van werkbelasting, uitgevoerd door een of meer deskundigen met deskundigheid over de relevante elementen van belastende werkzaamheden;
 - d. een beschrijving van aanknopingspunten voor bronaanpak, werkverlichting of duurzame-inzetbaarheidsmaatregelen uitgevoerd door een of meer deskundigen met deskundigheid over de relevante elementen van belastende werkzaamheden; en
 - e. informatie en onderbouwing die bruikbaar is voor collectieve afspraken over belastende werkzaamheden, waaronder, indien dit door de aanvrager beoogd is, de afbakening van een doelgroep binnen de Regeling vervroegde uittredding.
4. Deskundigen omvatten interne of externe deskundigen die beschikken over voldoende relevante deskundigheid, ervaring en uitrusting als bedoeld in artikel 13, vierde lid, van de Arbeidsomstandighedenwet en die de werkzaamheden op onafhankelijke wijze uitvoeren. Deskundigen met een relevante deskundigheid zijn in ieder geval:
- a. een veiligheidsdeskundige en een arbeidshygiënist voor omgevingsbelasting;
 - b. een bewegingswetenschapper, ergonomo of bedrijfsfysiotherapeut voor fysieke belasting;
 - c. een arbeids- en organisatiedeskundige voor psychosociale belasting; en
 - d. een cognitief psycholoog voor cognitieve belasting en voor werktijden.

Artikel 2.5. Opstellen of herzien van een branche risico-inventarisatie en -evaluatie

1. Het doel van de activiteit is het opstellen of herzien van een branche risico-inventarisatie en -evaluatie inclusief plan van aanpak, die is erkend door het Steunpunt RI&E.
2. Binnen deze activiteit wordt subsidie gevraagd voor:
 - a. het opstellen van de branche risico-inventarisatie en -evaluatie met een bijbehorend plan van aanpak waarin de voorstelde aanpak van belastende werkzaamheden is opgenomen;
 - b. het maken van koppelingen en integraties tussen de branche risico-inventarisatie en -evaluatie en bijbehorende arbocatalogi, voor zover deze beschikbaar zijn;

- c. het maken van afspraken over de herzienings- en actualisatieprocedure voor de branche risico-inventarisatie en -evaluatie; en
- d. het opstellen van een plan voor het verspreiden en stimuleren van het gebruik van ontwikkelde instrumenten, bedoeld in onderdelen a en b door mkb-ondernemingen binnen de branche.

Artikel 2.6. Opstellen van een arbocatalogus voor de branche of sector

1. Het doel van deze activiteit is het opstellen van een arbocatalogus voor de branche of sector die voldoet aan de doelvoorschriften, en die ter goedkeuring is voorgelegd aan de Nederlandse Arbeidsinspectie.
2. Binnen deze activiteit wordt subsidie gevraagd voor:
 - a. het opstellen van een arbocatalogus, voor maximaal 6 onderwerpen die zijn gericht op belastende werkzaamheden;
 - b. het maken van koppelingen en integraties met bijbehorende branche risico-inventarisaties en -evaluaties, voor zover deze beschikbaar zijn;
 - c. een plan voor het verspreiden en stimuleren van het gebruik van ontwikkelde instrumenten, bedoeld in onderdelen a en b door mkb-ondernemingen binnen de branche of sector.

Artikel 2.7. Het opstellen van een ontwikkelpad van zwaar naar lichter werk

1. Het doel van de activiteit is het op branche- of sectorniveau opstellen van een ontwikkelpad met de mogelijkheden van de doorstroom van functies met belastende werkzaamheden naar functies met minder belastende werkzaamheden, erkend door de minister als bedoeld in artikel 3.6 van de SLIM-regeling.
2. Binnen deze activiteit wordt subsidie gevraagd voor:
 - a. verdieping van een sectoraal ontwikkelpad tot een ontwikkelpad van functies met belastende werkzaamheden naar functies met minder belastende werkzaamheden; en
 - b. het opstellen van een plan voor het verspreiden en stimuleren van het gebruik van ontwikkelde instrumenten, bedoeld in onderdeel a door mkb-ondernemingen binnen de branche of sector.
3. Indien binnen een sector nog geen ontwikkelpad bestaat kan, in aanvulling op het tweede lid, onderdelen a en b, ook subsidie worden aangevraagd voor het opstellen van een ontwikkelpad.
4. Een ontwikkelpad bevat in ieder geval een overzicht van opeenvolgende functies en eventuele daarbij behorende specialisaties met de opleidingen of onderdelen daarvan die voor deze functies en specialisaties benodigd zijn en richt zich op:
 - a. de stimulering van de doorstroom of specialisatie van werkenden binnen een branche of sector;
 - b. de uitvoering van nieuwe functies met minder belastende werkzaamheden of specialisaties; of

c. het overstappen van werkenden naar een sector met minder belastende werkzaamheden.

5. De activiteiten, bedoeld in het tweede lid, onder a en b, worden uitgevoerd op basis van een voorafgaande analyse van nut en noodzaak voor het uitvoeren van de activiteiten in de branche of sector, of op basis van de analyse, bedoeld in artikel 2.4, tweede lid, onderdeel a.

Artikel 2.8. Ontwikkelen van een programma voor startende werkenden gericht op duurzame inzetbaarheid

1. Het doel van deze activiteit is om op branche- of sectorniveau voor startende werkenden en hun begeleiders een programma te ontwikkelen over de belastende werkzaamheden die in de branche of sector voorkomen en hoe daarmee te werken.

2. Binnen deze activiteit wordt subsidie gevraagd voor:

- a. het maken van een programma met materialen, hulpmiddelen en maatregelen voor startende werkenden en hun begeleiders gericht op het voorkomen of verminderen van belastende werkzaamheden;
- b. het maken van werkwijzen en interactieve methoden voor de toepassing van het programma, bedoeld in onderdeel a; en
- c. het opstellen van een plan voor het verspreiden en stimuleren van het gebruik van ontwikkelde instrumenten, bedoeld in onderdelen a en b, door mkb-ondernemingen binnen de branche of sector.

Artikel 2.9. Ontwikkelen van een aanpak voor het risico van blootstelling aan gevaarlijke stoffen

1. Het doel van deze activiteit is het op branche- of sectorniveau bieden van kennis en informatie, en hulpmiddelen ter ondersteuning van mkb-ondernemingen bij het verminderen van de blootstelling aan gevaarlijke stoffen op de werkvloer of de daarmee gemoeide risico's.

2. Binnen deze activiteit kan subsidie gevraagd worden voor:

a. het bij elkaar brengen en ontsluiten van kennis en informatie over:

- 1° veelgebruikte gevaarlijke stoffen;
- 2° risico's van veelgebruikte gevaarlijke stoffen;
- 3° blootstelling in de praktijk;
- 4° bronaanpak door middel van substitutie van gevaarlijke stoffen; en
- 5° meet- schattingsmethoden;

b. het ontwikkelen en beschikbaar stellen van instrumenten, onderzoeken en methoden om mkb-ondernemingen te ondersteunen bij het maken van het onderdeel blootstelling gevaarlijke stoffen in de risico-inventarisatie en evaluatie of bij het verminderen van de blootstelling aan gevaarlijke stoffen op de werkvloer of de daarmee gemoeide risico's; en

c. het opstellen van een plan voor het verspreiden en stimuleren van het gebruik van ontwikkelde instrumenten, bedoeld in onderdelen a of b, door mkb-ondernemingen binnen de branche of sector.

3. Aanvragen bevatten minimaal een activiteit, bedoeld in het tweede lid, onderdelen a of b, en de activiteit, bedoeld in het tweede lid, onderdeel c.

Artikel 2.10. Ontwikkelen van een aanpak voor het risico psychosociale arbeidsbelasting

1. Het doel van deze activiteit is het op branche- of sectorniveau bij elkaar brengen en ontsluiten van maatregelen voor de beheersing van de risico's van psychosociale arbeidsbelasting.

2. Binnen deze activiteit kan subsidie worden gevraagd voor:

a. het bij elkaar brengen, ontsluiten en het voor de branche of sector toepasbaar maken van kennis en informatie over:

1° risicofactoren die bijdragen aan psychosociale arbeidsbelasting; of

2° maatregelen om psychosociale arbeidsbelasting te verminderen of te beheersen;

b. het toepasbaar maken en beschikbaar stellen van instrumenten, onderzoeken en methoden om mkb-ondernemingen te ondersteunen bij het terugdringen van psychosociale arbeidsbelasting; en

c. het opstellen van een plan voor het verspreiden en stimuleren van het gebruik van ontwikkelde instrumenten, bedoeld in onderdelen a of b, door mkb-ondernemingen binnen de branche of sector.

3. De activiteiten bedoeld in het tweede lid, onder a en b, worden uitgevoerd op basis van een voorafgaande analyse van de risicofactoren van psychosociale arbeidsbelasting in de branche of sector, of op basis van de ontwikkelde analyse, bedoeld in artikel 2.4, tweede lid, onderdeel a.

4. Aanvragen bevatten minimaal een activiteit, bedoeld in het tweede lid, onderdelen a of b, en de activiteit, bedoeld in het tweede lid, onderdeel c.

Hoofdstuk 3. Aanvragen door mkb-ondernemingen

[gereserveerd]

Hoofdstuk 4. Verantwoording en vaststelling

Artikel 4.1. Administratievoorschriften

1. De aanvrager houdt een inzichtelijke en controleerbare administratie bij met betrekking tot de uitvoering van het activiteitenplan en de in verband daarmee gedane uitgaven en verworven inkomsten. De volledige administratie is te allen tijde voor controle beschikbaar op een voor de aanvrager vrij toegankelijke locatie.

2. De administratie bestaat uit een projectadministratie die inzicht geeft in de geplande en gerealiseerde activiteiten, en omvat een financiële administratie en een administratie van de deelnemers per activiteit, waarin alle noodzakelijke gegevens tijdig, juist en volledig zijn vastgelegd en ten behoeve van de vaststelling van de subsidiabiliteit zijn te verifiëren met bewijsstukken.
3. De aanvrager verstrekt desgevraagd inzage in of informatie uit de administratie aan de minister.
4. Als de projectperiode meer dan 12 maanden bedraagt, overlegt de aanvrager uiterlijk acht weken na afloop van de eerste 12 maanden van de projectperiode een tussentijds voortgangsverslag met de tot dan toe behaalde resultaten en gemaakte kosten waarbij ten minste worden aangegeven de aantallen, de aard en de kosten van de maatregelen en de prestaties, onder gebruikmaking van het daartoe door de minister elektronisch beschikbaar gestelde formulier.

Artikel 4.2. Aanvullende verplichtingen bij subsidies van € 125.000 of meer

Indien een subsidie van € 125.000 of meer is verleend, overlegt de aanvrager binnen drie maanden na ontvangst van de beschikking tot subsidieverlening een kopie van de opdrachtbevestiging of een andere schriftelijke mededeling, waarin de toepassing en naleving van het door de minister vastgestelde accountantsprotocol door de controlerend accountant wordt bevestigd.

Artikel 4.3 Einddeclaratie en vaststelling

1. Indien een subsidie van € 25.000 of meer is verleend, dient de aanvrager binnen 22 weken na afloop van de projectperiode middels een elektronisch formulier een aanvraag tot vaststelling van de subsidie in bij de minister.
2. In afwijking van artikel 3.3 van de Kaderregeling omvat de aanvraag tot vaststelling van de subsidie in ieder geval een activiteitenverslag, een financieel verslag en voor activiteiten waarvoor subsidie wordt verleend op basis van werkelijk gemaakte kosten, een overzicht van de kosten per activiteit middels een voorgeschreven format.
3. De aanvraag tot vaststelling van een subsidie van € 125.000 of meer gaat vergezeld van een controleverklaring opgesteld door een accountant, overeenkomstig een door de minister vastgesteld model met inachtneming van een door de minister vastgestelde accountantsprotocol.
4. Indien bij het indienen dan wel het controleren van de aanvraag tot vaststelling van de subsidie blijkt dat minder dan 50 procent van de totale subsidiabele kosten voor activiteiten waarvoor subsidie is verleend, is gerealiseerd, wordt het subsidiebedrag op nihil vastgesteld.
5. In afwijking van het vierde lid kan de subsidie bij onderrealisatie naar evenredigheid worden verlaagd als naar het oordeel van de minister geen gronden aanwezig zijn om de subsidie op nihil vast te stellen.
6. De minister besluit binnen 22 weken na ontvangst van de aanvraag tot vaststelling van de subsidie.

Artikel 4.4. Intrekking en terugvordering

1. Onverminderd artikel 4:48 van de Algemene wet bestuursrecht wordt de beschikking tot subsidieverlening geheel ingetrokken indien:
 - a. de subsidie niet is besteed aan de in de beschikking tot subsidieverlening toegekende subsidiabele kosten; of
 - b. de in de beschikking tot subsidieverlening opgegeven verplichtingen zijn niet nageleefd.
2. De beschikking tot subsidieverlening kan in afwijking van het eerste lid gedeeltelijk worden ingetrokken indien er naar het oordeel van de minister geen aanleiding is de subsidie geheel in te trekken.
3. Indien de beschikking tot subsidieverlening geheel of gedeeltelijk wordt ingetrokken, wordt het subsidiebedrag dat tot dat moment is uitgekeerd geheel of gedeeltelijk van de aanvrager teruggevorderd, alsmede de met terugvordering verband houdende kosten. Daarbij kan de minister de verschuldigde wettelijke rente vorderen.

Hoofdstuk 5. Slotbepalingen

Artikel 5.1. Evaluatie

1. De minister draagt zorg voor de evaluatie van de doeltreffendheid en doelmatigheid van deze regeling.
2. De aanvrager werkt mee aan door of namens de minister ingesteld onderzoek dat erop is gericht de minister inlichtingen te verschaffen die van belang zijn voor de evaluatie van de doeltreffendheid en de doelmatigheid van deze regeling en de ontwikkeling van het beleid van de minister. De aanvrager verstrekt in dat kader de daartoe benodigde inlichtingen, gegevens en bescheiden.

Artikel 5.2. Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking op 1 januari 2027.

Artikel 5.3. Citeertitel

Deze regeling wordt aangehaald als: Subsidieregeling duurzaam aanpakken belastende werkzaamheden.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

De Minister van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

J.A. Vijlbrief

Bijlage Hoofdcategorieën sectorindeling SBI

- A: Landbouw, bosbouw en visserij
- B: Winning van delfstoffen
- C: Industrie (vervaardiging van voedingsmiddelen, textiel, metalen, etc.)
- D: Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht
- E: Winning en distributie van water; afvalwater- en afvalbeheer en sanering
- F: Bouwnijverheid
- G: Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen
- H: Vervoer en opslag
- I: Horeca
- J: Informatie en communicatie
- K: Financiële instellingen
- L: Verhuur van en handel in onroerend goed
- M: Advisering, onderzoek en overige zakelijke dienstverlening
- N: Verhuur van roerende goederen en overige zakelijke diensten
- O: Openbaar bestuur, overheidsdiensten en verplichte sociale verzekeringen
- P: Onderwijs
- Q: Gezondheidszorg en welzijn
- R: Cultuur, recreatie en sport
- S: Overige dienstverlening
- T: Huishoudens als werkgever; niet-geproduceerde goederen en diensten door huishoudens voor eigen gebruik
- U: Extraterritoriale organisaties en lichamen

Toelichting op de Subsidieregeling Duurzaam Aanpakken Belastende Werkzaamheden

1. Aanleiding en context

Duurzame inzetbaarheid is een belangrijk thema op de Nederlandse arbeidsmarkt. Duurzame inzetbaarheid van werknemers zorgt voor bestaanszekerheid en werkplezier, voldoende en gekwalificeerde arbeidskrachten, en draagt bij aan een goed functionerende en rechtvaardige arbeidsmarkt. Werk is bovendien een belangrijke manier om mee te doen in de maatschappij. Werknemers, werkgevers en overheid zijn erbij gebaat dat zoveel mogelijk mensen gezond, vaardig en veilig aan het werk kunnen blijven tot hun pensioen. Een tekortschietende fysieke of mentale gezondheid kan daarbij in de weg staan.

Het is niet voor iedereen haalbaar om gezond werkend het pensioen te halen. Dat geldt in het bijzonder voor mensen die langdurig belastende werkzaamheden verrichten. Dit is onwenselijk, het gaat immers om de gezondheid van mensen. Deze subsidieregeling *Duurzaam Aanpakken Belastende Werkzaamheden* (hierna: de regeling) beoogt de toepassing van kennis over duurzame inzetbaarheid en de implementatie van praktische maatregelen en instrumenten om belastende werkzaamheden te verminderen of verlichten, op de werkvloer te stimuleren.

1.1 Agenda voor duurzame inzetbaarheid

In oktober 2024 sloten sociale partners en de overheid het akkoord *Gezond naar het pensioen*. Dit akkoord beoogt meer mensen in staat te stellen gezond, vaardig en veilig hun pensioen te halen. Door belastende werkzaamheden zoveel mogelijk bij de bron te voorkomen, te verlichten of waar mogelijk een tijdige overgang van zwaar naar lichter werk stimuleren. Ook zijn afspraken gemaakt over de mogelijkheden voor vroegpensioen bij belastende werkzaamheden.

Uit dit akkoord is de *agenda voor duurzame inzetbaarheid* voortgekomen. Deze agenda heeft drie subdoelstellingen:

- Kennisontwikkeling (via de Tijdelijke subsidieregeling onderzoek en experimenten duurzame inzetbaarheidsinterventies, hierna: Expeditie-regeling)
- Innovatie (vanaf de werkvloer, via sectorale innovatielabs)
- Implementatie en gedragsverandering op niveau van branche, sector, bedrijf en werkende.

Onderliggende regeling geeft invulling aan de derde subdoelstelling en biedt financiële ondersteuning voor activiteiten die bijdragen aan het verlichten of voorkomen van belastende werkzaamheden. In eerste instantie gaat het alleen om financiële ondersteuning van samenwerkingsverbanden, maar in een later tijdvak volgt ook de financiële ondersteuning van individuele bedrijven.

1.2 Andere instrumenten ten behoeve van duurzame inzetbaarheid

Op grond van de Arbeidsomstandighedenwet zijn werkgevers verplicht een risico-inventarisatie en -evaluatie (hierna: RI&E) op te stellen en maatregelen te nemen om arbeidsrisico's te beheersen. De regeling stimuleert en ondersteunt werkgevers om aan deze verplichtingen te voldoen, door financiële ondersteuning te bieden voor activiteiten die daaraan bijdragen. En door ondersteuning te bieden bij bovenwettelijke taken die bijdragen aan gezond, vaardig en veilig werken en duurzame inzetbaarheid.

De regeling onderscheidt zich van de bestaande vormen van financiële ondersteuning. Ten opzichte van de inmiddels afgelopen Tijdelijke maatwerkregeling duurzame inzetbaarheid en eerder uittreden (hierna: MDIEU-regeling) is deze nieuwe regeling meer gericht, in het bijzonder op belastende werkzaamheden. De regeling focust op het voorkomen dat mensen niet langer door kunnen werken vanwege de zwaarte van hun werk en beschrijft concrete instrumenten die met subsidie kunnen worden ontwikkeld t.b.v. implementatie in ondernemingen. De Stimuleringsregeling leren en ontwikkelen in mkb-ondernemingen (hierna: SLIM-scholingsregeling) richt zich op leren en ontwikkelen, terwijl deze regeling zich richt op gezond, vaardig en veilig werken. De Expeditie-regeling ten slotte is gericht op kennisontwikkeling op het gebied van Leven Lang Ontwikkelen en Duurzame Inzetbaarheid. De onderhavige regeling richt zich op het stimuleren van de implementatie van kennis in de praktijk.

1.3 *Belastende werkzaamheden*

Met de regeling wordt financiële ondersteuning geboden voor de uitvoering van activiteiten die bijdragen aan het verlichten of voorkomen van belastende werkzaamheden. Voor de afbakening van belastende werkzaamheden sluiten we aan bij de belastingsvelden zoals beschreven door TNO¹:

- **Werktijden** zoals onregelmatige diensten, nachtwerk en oproepdiensten
- **Psychosociale belasting** zoals een sociaal onveilige werkomgeving, emotioneel belastend werk, een gebrek aan autonomie
- **Cognitieve belasting** zoals complexe taken, hoge tijdsdruk en een overdaad aan informatie die veel vraagt van bijvoorbeeld het waarnemingsvermogen, geheugen en beslisvermogen
- **Fysieke belasting** zoals zwaar tillen, ongunstige werkhouding, trillingen en schokken
- **Omgevingsbelasting** zoals gevaarlijke omstandigheden, chemische factoren, straling en lawaai.

Deze belasting kan ernstige gevolgen hebben, zoals verhoogd ziekteverzuim, arbeidsongeschiktheid en vervroegd uittreden. Van de verzuimende werknemers geeft circa 1 op de 5 aan dat het meest recente verzuim hoofdzakelijk of gedeeltelijk door het werk komt. Daarnaast wordt er jaarlijks aan zo'n 20.000 mensen een uitkering op grond van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen toegekend, met als oorzaak een beroepsziekte. Jaarlijks gaan bovendien 200.000 gezonde levensjaren verloren door ongezond werk. Hiermee zijn belastende werkzaamheden de grootste oorzaak van verloren gezonde levensjaren.

Werkgevers erkennen het belang van preventie en van tijdige verbeteringen op de werkplek, zoals het verlichten van belastende werkzaamheden, het anders organiseren van werk, sociale innovatie of het aanbieden van passend lichter werk. Tegelijk laat de praktijk zien dat met name ondernemingen in het midden- en kleinbedrijf (hierna: mkb-ondernemingen) moeite hebben om deze maatregelen structureel en tijdig te realiseren. Dat komt niet alleen door beperkte financiële ruimte, maar ook door schaarse tijd, beperkte interne deskundigheid, onzekerheid

¹ Dit zijn de belastende factoren zoals gedefinieerd door het Expertisecentrum zwaar werk.

over welke interventies aantoonbaar effectief zijn en de vraag hoe maatregelen praktisch kunnen worden ingepast in de bedrijfsvoering.

Juist daarom is voor deze doelgroep gerichte ondersteuning nodig. Mkb-ondernemingen zijn vaak bereid om stappen te zetten, maar hebben behoefte aan concrete, toepasbare en betaalbare oplossingen: sectorgerichte voorbeelden, eenvoudige hulpmiddelen, toegang tot deskundig advies, praktische ondersteuning bij implementatie en waar nodig financiële stimulansen. Een effectieve beleidsreactie zou daarom niet primair moeten bestaan uit aanvullende verplichtingen, maar uit het versterken van het handelingsvermogen van werkgevers om preventieve maatregelen daadwerkelijk op de werkvloer te kunnen toepassen.

Deze toelichting bestaat uit twee delen. Eerst wordt er in de *algemene toelichting* ingegaan op het doel en de doelgroep van de regeling, de subsidiabele activiteiten, de bedragen. Ook worden er een aantal toetsen en afstemmingsrondes die zijn gehouden besproken.

In het tweede deel, de *artikelsgewijze toelichting*, wordt per artikel en op volgorde een toelichting gegeven op de teksten in de regeling.

2. Doel en doelgroep van de regeling

2.1 Doel

Het doel van de regeling is het vergroten van de inzet van branches, sectoren, werkgevers en werkenden op het voorkomen of verlichten van belastende werkzaamheden. Dit moet er aan bijdragen dat meer mensen gezond, vaardig en veilig kunnen doorwerken tot de pensioengerechtigde leeftijd. De regeling sluit daarmee aan op de bredere doelstelling van het akkoord *Gezond naar het pensioen*, en dus het niet langer accepteren dat werk mensen vroegtijdig uit het arbeidsproces dwingt.

Een belangrijk uitgangspunt van de regeling is, net als in de Arbowet, de zogeheten bronaanpak. Dit betekent dat maatregelen zo dicht mogelijk bij de oorzaak van de belasting worden genomen, in plaats van uitsluitend bij de gevolgen. Zoveel mogelijk geldt: niet de werknemer wordt aangepast aan het zware werk, maar het werk wordt aangepast zodat het minder belastend is. Concreet betekent dit dat interventies gericht zijn op het anders organiseren van werkprocessen, het aanpassen van werkomgevingen, gebruik maken van technische aanpassingen of het herontwerpen van taken, zodat de belasting structureel afneemt.

Vanuit de regeling is subsidie beschikbaar voor een breed scala aan activiteiten die aan dit doel bijdragen. Daarbij is het nadrukkelijk de bedoeling dat de gefinancierde activiteiten leiden tot echte, merkbare veranderingen op de werkvloer. Geen papieren plannen of vrijblijvende pilots, maar concrete implementatie van maatregelen die het werk daadwerkelijk lichter maken. De subsidie is dan ook niet bedoeld om bestaande verplichtingen na te komen, maar om werkgevers te helpen een stap verder te zetten: naar een werkplek waar belastende werkzaamheden structureel worden voorkomen of verlicht. Branches en sectoren kunnen wel subsidie aanvragen om mkb-bedrijven te *ondersteunen* bij wettelijke verplichtingen. Bijvoorbeeld: een RI&E is een verplichting voor een bedrijf, het opstellen hiervan wordt niet gesubsidieerd. Maar een *branche-RI&E* maakt het voor ondernemers veel eenvoudiger aan deze verplichting te voldoen. Hiervoor is wel subsidie beschikbaar voor branches en sectoren.

Om te waarborgen dat de effecten van de gefinancierde activiteiten ook na afloop van de projectperiode blijven voortbestaan stelt de regeling eisen aan de borging van resultaten. Om te zorgen met de subsidie blijvende impact wordt gemaakt is verbinding met de werkvloer bij de uitvoering van de activiteiten en aandacht voor implementatie noodzakelijk. Om die reden omvat de subsidieaanvraag standaard ook het maken van een plan voor het verspreiden en stimuleren van het gebruik van wat met subsidie is ontwikkeld. Ook worden subsidieontvangers gevraagd aan te geven hoe de opgedane kennis, de ontwikkelde aanpakken en de bereikte gedragsverandering worden verankerd in de structuren van hun branche of sector of de mkb-ondernemingen daarin. Ook wordt gevraagd aan te geven hoe bij de activiteiten wordt ingezet op de bronaanpak. Zo wordt voorkomen dat het effect van de subsidie verdampt zodra de financiering stopt. Ook de gevraagde eigen bijdrage zal naar verwachting een positief effect hebben op structurele maatregelen. Er is dan immers al vanaf het begin sprake van investeringen vanuit de sector, branche of werkgever (die in het tweede tijdvak subsidie kunnen aanvragen). De toepassing van de activiteiten en de ontwikkelde instrumenten is ook op langere termijn onderwerp van gesprek met sociale partners.

Omdat uit onderzoek blijkt dat met name mkb-ondernemingen achterblijven op het gebied van preventie en duurzame inzetbaarheid, door een gebrek aan tijd, middelen of kennis, richt de regeling zich specifiek op deze groep. De opzet van de regeling is erop gericht de drempel voor mkb-ondernemingen te verlagen om daadwerkelijk stappen te zetten in het voorkomen of verminderen van belastende werkzaamheden.

2.2 Doelgroep

De regeling richt zich in eerste instantie op samenwerkingsverbanden van werkgevers- en werknemersorganisaties binnen een branche of sector. Voor deze opzet is bewust gekozen: juist door werkgevers en werkenden samen verantwoordelijkheid te laten nemen voor de aanpak van belastend werk ontstaat breed draagvlak. Dit vergroot de kans dat maatregelen ook na de projectperiode blijven voortbestaan. Een samenwerkingsverband moet daarom ten minste bestaan uit één werkgeversorganisatie en één werknemersorganisatie, en kan worden aangevuld met een opleidings- en ontwikkelingsfonds (hierna: O&O-fonds).

Tegelijkertijd zit de uiteindelijke opgave bij toepassing op de werkvloer. Individuele bedrijven, en dan vooral bij mkb-ondernemingen, die werk maken van duurzame inzetbaarheid. Er zit dus een inherente spanning in de opzet van de regeling: de subsidie gaat naar het collectieve niveau, maar het effect moet zichtbaar worden op bedrijfsniveau. Die spanning is onderkend en wordt op twee manieren ondervangen.

In de eerste plaats stelt de regeling eisen aan de manier waarop samenwerkingsverbanden hun activiteiten vormgeven. Van aanvragers wordt verwacht dat zij niet alleen beschrijven wat zij gaan ontwikkelen, maar ook hoe zij ervoor zorgen dat de resultaten hun achterban daadwerkelijk bereiken en dat werkgevers in de branche of sector, en met name mkb-ondernemingen, de ontwikkelde kennis en instrumenten ook gebruiken en het uiteindelijk ook de werkvloer bereikt. Daarnaast draagt de regeling bij aan borging door te investeren in de infrastructuur binnen een branche of sector: een kennis- en adviespunt, een branche-RI&E of een arbocatalogus zijn tastbare opbrengsten die werkgevers in de branche of sector ook na de projectperiode kunnen blijven benutten en die vooral voor mkb-ondernemingen toegevoegde

waarde hebben. Door die infrastructuur op te bouwen en te versterken vergroot de regeling de kans dat de bereikte verbeteringen duurzaam verankerd worden in de branche of sector.

In de tweede plaats blijft de regeling niet beperkt tot één tijdvak. Voor het tweede tijdvak wordt bezien in hoeverre het mogelijk is bedrijven met subsidie te ondersteunen of stimuleren deze instrumenten in hun organisatie toe te passen. De twee niveaus zijn complementair: als eerste stap wordt de infrastructuur binnen een branche of sector opgebouwd, die vervolgens door bedrijven kan worden benut om op het niveau waar het uiteindelijk om gaat de gewenste effecten te bereiken.

3. Subsidiabele activiteiten voor samenwerkingsverbanden

In het aanvraagtijdvak voor branches en sectoren zijn acht activiteiten subsidiabel. Deze zijn allen gericht op het verlichten of voorkomen van belastende werkzaamheden of de langdurige blootstelling daaraan. Van het uitvoeren van een brede analyse tot het uitwerken van maatregelen op specifieke risico's. En van het opzetten van een structuur om kennis bijeen te brengen en verspreiden tot het opzetten van een programma voor startende werkenden.

Vanuit de ervaringen met de MDIEU is gekozen voor subsidie voor concrete activiteiten, geen maatwerksubsidie. Allereerst om met de subsidie zowel bij te dragen aan bewustwording, als aan het aanpakken van belastende werkzaamheden bij de bron. De gekozen instrumenten staan vooral ook ten dienste van de mkb-ondernemingen die met de MDIEU minder zijn bereikt. Door meer gestandaardiseerde activiteiten te subsidiëren wordt het voor sectoren en branches waar geen of beperkte samenwerking is, makkelijker tot een aanvraag te komen. Zo wordt beoogt met deze subsidie minder goed georganiseerde sectoren beter te bereiken dan onder de MDIEU.

Toch is er ook sprake van flexibiliteit voor de aanvragers. Belastende werkzaamheden manifesteren zich immers in elke branche of sector anders: in de ene branche of sector is met name sprake van fysieke overbelasting, in een andere kan het gaan om ongewenst gedrag door klanten en weer elders kunnen onregelmatige werktijden een belangrijke oorzaak van uitval zijn. Een uniforme, van bovenaf opgelegde aanpak, zou daaraan geen recht doen. Aanvragers bepalen daarom zelf met welke activiteiten zij aan de slag gaan en hoe zij deze vormgeven binnen de kaders van de regeling. Dit geeft sectoren en branches de ruimte om een aanpak te ontwikkelen die aansluit bij de specifieke aard van het werk, de cultuur van de branche of sector en de behoeften van de werkgevers en werkenden in die sector.

We benadrukken vooraf het belang van dat de uitwerking van activiteiten zoveel als mogelijk in samenspraak met de werkvloer worden opgepakt. Denk aan het bespreken van te nemen stappen met groepen werknemers om ervoor te zorgen dat de materialen, middelen of interventies die worden ontwikkeld ook daadwerkelijk aansluiten op dat waar behoefte aan is. Op deze manier vergroot het samenwerkingsverband de kans dat de activiteiten daadwerkelijk geïmplementeerd worden op de werkvloer.

Vanzelfsprekend is het de bedoeling van de subsidie dat de ontwikkelde middelen en instrumenten ook daadwerkelijk worden geïmplementeerd door bedrijven. We bouwen niet aan een papieren werkelijkheid maar willen de praktijk graag ondersteunen. Daarom is er bij een aantal activiteiten ook specifiek subsidie beschikbaar voor het opstellen van een implementatieplan: hoe draagt het samenwerkingsverband er na de subsidieperiode aan bij dat de ontwikkelde middelen ook daadwerkelijk landen bij mkb-ondernemingen, en uiteindelijk tot

verandering op de werkvloer leiden? De uitvoering van dit plan valt niet onder deze subsidieregeling, het opstellen van het plan wel.

De acht activiteiten worden hieronder één voor één toegelicht. Daarbij wordt opgemerkt dat in de bepalingen waarin de activiteiten opgenomen zijn, eerst het doel van de activiteit omschreven is. Dit bakent de subsidiabele activiteit niet alleen af, maar maakt ook duidelijk waar het samenwerkingsverband zich op moet richten. Subsidieaanvragen die zich niet of onvoldoende op de doelomschrijving van de activiteit richten, voldoen niet aan de eisen van deze regeling en kunnen daarom niet gehonoreerd worden.

3.1 *Het opzetten van een kennis- en adviespunt duurzame inzetbaarheid*

Het doel van deze activiteit is het bijeenbrengen en ontsluiten van kennis en expertise over duurzame inzetbaarheid en belastende werkzaamheden binnen de eigen sector of branche. Door kennis toegankelijk te maken en actieve ondersteuning te bieden bij het voorkomen of verlichten van belastende werkzaamheden wordt het voor werkgevers eenvoudiger om effectieve maatregelen te vinden en door te voeren. Daarnaast draagt het kennis- en adviespunt bij aan bewustwording over het belang van duurzame inzetbaarheid bij werkgevers in de branche of sector en biedt het een mogelijkheid om ontwikkelde activiteiten binnen of buiten deze regeling te bestendigen.

Onder het opzetten van een kennis- en adviespunt wordt meer verstaan dan het bundelen van bestaande informatie. Het gaat om het aangaan van een blijvende samenwerking waarbij kennis over duurzame inzetbaarheid en belastende werkzaamheden actief wordt ontsloten, vindbaar gemaakt en onderhouden. Daarnaast moet via het kennis- en adviespunt een team beschikbaar zijn dat werkgevers in de branche of sector kan ondersteunen en adviseren. Zoals de verbetercoaches van 5xbeter of de arbo-ambassadeurs van de Technische groothandel. Het team heeft zicht op werkzame methoden en werkwijzen die voor mkb-ondernemingen behulpzaam kunnen zijn. Dit team bestaat uit ten minste drie gecertificeerde kerndeskundigen: ten minste één hogere veiligheidskundige, ten minste één arbeids- en organisatiedeskundige en ten minste één arbeidshygiënist. De deskundigen beschikken over kennis over de specifieke sector of branche zodat zij werkgevers op een gerichte en effectieve manier kunnen ondersteunen. Het ontwikkelen van nieuwe tools of hulpmiddelen valt nadrukkelijk buiten de reikwijdte van deze activiteit.

Communicatie is onderdeel van deze activiteit. Van belang is dat dit verder gaat dan het versturen van een mail of het drukken van een flyer. In het plan moet worden aangegeven hoe de communicatie ingaat op drie aspecten: *agenderen* van het onderwerp door het belang te laten zien, het *inspireren* van de achterban om hier mee aan de slag te gaan, bijvoorbeeld door het laten zien van goede voorbeelden of van de positieve effecten van een goede aanpak en het *stimuleren* hiermee aan de slag te gaan, bijvoorbeeld door praktische handvatten of instrumenten.

Met het subsidiëren van deze activiteit beogen we dat kennis en bewustwording over duurzame inzetbaarheid en belastende werkzaamheden breder ingang vinden bij werkgevers en werkenden in de branche of sector, en dat de toegang tot deskundige advisering en ondersteuning verbetert. Het kennis- en adviespunt wordt bovendien gezien als een belangrijke borgingsstrategie: door kennis en expertise structureel te verankeren in de branche of sector blijven de effecten van de regeling ook na afloop van de projectperiode voortbestaan.

Tegelijkertijd zien we dat niet elke branche of sector al in staat is een volwaardig kennis- en adviespunt op te zetten. Om die reden is deze activiteit niet verplicht gesteld, maar wordt zij wel sterk gestimuleerd: aanvragers die een kennis- en adviespunt opzetten (onderdeel a van artikel 2.3) komen in aanmerking voor een verlaagde eigen bijdrage van 25% van de projectkosten; voor de overige activiteiten is dit percentage 50%.

Voorbeelden van bestaande kennis- en adviespunten die als inspiratie kunnen dienen zijn 5xbeter, kennispunt voor de metaalsector en technologische industrie, Vollandis voor de bouw- en infrasector en Stigas voor de agrarische en groene sectoren.

3.2 Uitvoeren van een analyse belastende werkzaamheden en duurzame inzetbaarheid

Het doel van deze activiteit is het ondersteunen van branches, sectoren en bedrijven bij het uitvoeren van een analyse van belastende werkzaamheden en duurzame inzetbaarheid, gericht op het in kaart brengen van belastende werkzaamheden en mogelijkheden voor het voorkomen of verminderen van belastende werkzaamheden en het bieden van aanknopingspunten of aanbevelingen voor duurzame inzetbaarheid.

Onder een analyse belastende werkzaamheden en duurzame inzetbaarheid wordt verstaan: een onderzoek dat ten minste vijf onderdelen omvat:

- a. een inventarisatie van belastende werkzaamheden binnen de sector of de organisatie op basis van de elementen van belastingvelden;
- b. een koppeling van deze werkzaamheden aan functies of taken binnen de sector of onderneming;
- c. een duiding van de oorzaken en gevolgen van werkbelasting uitgevoerd door een of meer gecertificeerde deskundigen met expertise over de relevante elementen van belastende werkzaamheden;
- d. een beschrijving van aanknopingspunten voor bronaanpak, werkverlichting of duurzame-inzetbaarheidsmaatregelen;
- e. informatie en onderbouwing die bruikbaar is voor collectieve afspraken over belastende werkzaamheden, waaronder (indien dit door de aanvrager beoogd is) de afbakening van een doelgroep binnen de Regeling vervroegde uittreding.

Om de kwaliteit en betrouwbaarheid van de analyse te waarborgen moet deze worden uitgevoerd door deskundigen die beschikken over voldoende deskundigheid, ervaring en uitrusting. Daarbij wordt aangesloten bij artikel 13 van de Arbeidsomstandighedenwet. Afhankelijk van de aard van de werkzaamheden kunnen verschillende typen deskundigen worden betrokken. In de regeling is aangegeven bij welke belastingvelden er aan welke deskundige gedacht kan worden:

- Een veiligheidskundige en arbeidshygiënist bij omgevingsbelasting;
- Een bewegingswetenschapper, ergonoom of bedrijfsfysiotherapeut bij fysieke belasting;
- Een arbeids- en organisatiedeskundige voor psychosociale belasting;
- Een cognitief psycholoog voor cognitieve belasting en voor werktijden.

De regeling schrijft niet limitatief voor welke deskundigen moeten worden ingezet, zodat ruimte blijft bestaan voor maatwerk passend bij de werkzaamheden binnen de branche, sector of onderneming.

Van deskundigen wordt verwacht dat zij beschikken over een voor hun werkzaamheden relevante beroepsregistratie, certificering of andere aantoonbare deskundigheid. Hiermee wordt beoogd te borgen dat analyses op zorgvuldige en deskundige wijze worden uitgevoerd.

3.3 Het opstellen of herzien van een branche risico-inventarisatie en -evaluatie

Met deze activiteit stimuleren we het opstellen en gebruiken van de branche RI&E door mkb-ondernemingen. Iedere werkgever is wettelijk verplicht een arbobeleid te voeren gericht op goede arbeidsomstandigheden voor alle werkenden; vaste medewerkers, flexkrachten, uitzendkrachten, zzp'ers en stagiairs. Een kernelement van dat beleid is de RI&E, waarbij de werkgever de risico's op de werkvloer in kaart brengt en een plan van aanpak opstelt om deze risico's te beheersen. In de praktijk zien we echter dat een aanzienlijk deel van de mkb-ondernemingen geen RI&E heeft opgesteld. Met deze activiteit ondersteunen we branches en sectoren die mkb-ondernemingen willen ontzorgen bij het nakomen van deze verplichting.

Deze activiteit omvat het opstellen of herzien van een RI&E op brancheniveau, inclusief een plan van aanpak, door werkgever- en werknemersorganisaties samen. Door de ontwikkeling van een erkende branche-RI&E wordt het voor individuele werkgevers eenvoudiger om de risico's in hun bedrijf in kaart te brengen en passende maatregelen te nemen. Dat is vooral voor mkb-ondernemingen van belang omdat ondernemingen met ten hoogste 25 werknemers die gebruikmaken van een erkende branche-RI&E hun bedrijfsspecifieke RI&E niet hoeven te laten toetsen door een arbeidskerndeskundige. Een branche-RI&E moet elke drie jaar worden herzien en opnieuw worden voorgelegd voor erkenning door het Steunpunt RI&E. Omdat de branche RI&E met deze activiteit deels met subsidie wordt bekostigd moet deze voor alle leden in de branche of sector gratis toegankelijk zijn.

Naast subsidie voor het ontwikkelen of herzien van de branche-RI&E kan er ook subsidie worden aangevraagd voor een koppeling of integratie van de branche-RI&E aan de bijbehorende arbocatalogi. Door de branche-RI&E en arbocatalogi te integreren wordt het gebruik ervan voor mkb-ondernemingen nog praktischer toepasbaar. De branche-RI&E geeft inzicht in de risico's en met het plan van aanpak kunnen maatregelen bij de bron worden aangepakt. Dit ondersteunt dus bij de bron aanpak die we met deze regeling voorstaan. De branche RI&E kan ook input zijn voor andere activiteiten binnen deze regeling, zoals het ontwikkelen van een programma voor startende werkenden in de sector of branche. Opdat (ook) subsidie aangevraagd wordt voor concrete instructies, interventies, materialen op de werkvloer, bij voorkeur ontwikkeld mét de werkvloer.

Subsidievoorwaarde is dat de ontwikkelde branche-RI&E is erkend door het Steunpunt RI&E. Zo wordt geborgd dat de branche-RI&E volledig is en daadwerkelijk aansluit bij de situatie in de branche. Daarnaast is een subsidievoorwaarde dat aanvragers een concreet plan opstellen met afspraken over het vervolg: hoe zorgt de branche ervoor dat de branche-RI&E drie jaar na publicatie wordt herzien en opnieuw wordt erkend door het Steunpunt RI&E? En hoe stimuleert het samenwerkingsverband dat bedrijven daadwerkelijk gebruik gaan maken van de branche-RI&E? Continuïteit is daarmee een voorwaarde, geen bijzaak.

Een samenwerkingsverband kan subsidie aanvragen voor het opstellen van één branche-RI&E. Omdat elke opsteller van een branche-RI&E alle relevante risico's volledig in kaart moet brengen, is voor deze activiteit een vast subsidiebedrag beschikbaar van € 75.000. De subsidie is bedoeld voor de inhoudelijke uitwerking, de afstemming tussen de betrokken partijen, de redactie en de publicatie na erkenning door het Steunpunt RI&E.

3.4 Het opstellen van een arbocatalogus voor de branche of sector

Bij het nemen van maatregelen om arbeidsrisico's te voorkomen of beperken kunnen werkgevers gebruikmaken van een arbocatalogus. In een arbocatalogus leggen vertegenwoordigers van werkgevers en werknemers op landelijk niveau, in een branche of in een sector, gezamenlijk vast met welke maatregelen of voorzieningen binnen het betreffende werkgebied invulling wordt gegeven aan de doelvoorschriften zoals beschreven in de Arbeidsomstandighedenwet. De arbocatalogus beschrijft daarmee concrete maatregelen, werkwijzen, technieken, normen, praktische handreikingen en goede praktijken die zijn toegespitst op de arbeidsrisico's die in de betreffende branche of sector voorkomen.

Met deze activiteit biedt de regeling de mogelijkheid om op branche- of sectorniveau een nieuwe arbocatalogus op te stellen. De catalogus moet duidelijk aangeven voor welk werkgebied zij geldt, door welke werkgevers- en werknemersvertegenwoordigers zij is opgesteld, op welke arbeidsrisico's zij betrekking heeft en bij welke maatregel of voorziening welk artikel of artikellid uit de arbeidsomstandighedenwetgeving wordt ingevuld. De catalogus moet daarnaast goed leesbaar en praktisch bruikbaar zijn voor werkgevers en werknemers, kosteloos toegankelijk zijn, niet in strijd zijn met de wet, aansluiten bij de arbeidshygiënische strategie en aangeven of en op welke wijze rekening is gehouden met bijzondere categorieën werkenden, zoals jeugdigen, zwangere werkenden of ouderen. Dit sluit aan bij de toetsingscriteria die de Nederlandse Arbeidsinspectie hanteert. De ontwikkelde arbocatalogus kan door werkgevers worden benut bij het bepalen van passende maatregelen in het plan van aanpak van de RI&E. De verantwoordelijkheid voor veilige en gezonde arbeidsomstandigheden blijft daarbij bij de individuele werkgever liggen. Een arbocatalogus geeft invulling aan wettelijke doelvoorschriften, maar vervangt de wettelijke verplichting tot het uitvoeren van een RI&E en het treffen van doeltreffende, bedrijfsspecifieke maatregelen niet.

Deze activiteit omvat uitsluitend het ontwikkelen van een nieuwe arbocatalogus op branche- of sectorniveau in samenwerking tussen werkgevers- en werknemersorganisaties. De arbocatalogus kan betrekking hebben op één of meerdere arbeidsrisico's of thema's binnen het betreffende werkgebied. Voor deze subsidie geldt als voorwaarde dat de ontwikkelde catalogus ten minste is arbocatalogus aantoonbaar ter toetsing is ingediend bij de Nederlandse Arbeidsinspectie.

Het is binnen deze activiteit niet mogelijk subsidie aan te vragen voor het actualiseren, wijzigen of opnieuw laten toetsen van een bestaande arbocatalogus.

Voor deze activiteit is een vast bedrag van € 5.000 per uitgewerkt arbeidsrisico beschikbaar. Een samenwerkingsverband kan subsidie aanvragen voor maximaal zes arbeidsrisico's, waarmee het maximale subsidiebedrag uitkomt op € 30.000. De subsidie is bestemd voor de inhoudelijke uitwerking, de afstemming tussen de betrokken partijen, de redactie en de publicatie.

Net als bij de branche-RI&E vragen we aanvragers ook hier een concreet plan op te stellen met afspraken over het vervolg. Een arbocatalogus is immers geen statisch document: om zijn waarde te behouden moet hij actueel blijven en aansluiten bij de praktijk in de sector. Daarom moet deze elke zes jaar worden herzien en opnieuw getoetst worden door de Nederlandse Arbeidsinspectie (hierna: NLA). Subsidievoorwaarde is dan ook dat aanvragers afspraken maken over hoe de catalogus na publicatie wordt beheerd en periodiek wordt herzien.

3.5 *Het opzetten van een ontwikkelpad van zwaar naar lichter werk*

Het doel van deze activiteit is inzichtelijk te maken welke loopbaanpaden beschikbaar zijn voor mensen met belastende werkzaamheden en hoe de weg naar minder belastende functies eruit kan zien. Daarmee wil de regeling bijdragen aan drie samenhangende doelen: het voorkomen van uitval door belastende werkzaamheden, het langer doorwerken van werkenden in een functie die bij hen past, en het vergroten van de mobiliteit op de arbeidsmarkt.

De kern van deze activiteit is de subsidie voor het verdiepen van sectorale ontwikkelpaden. Een ontwikkelpad is een door de sector ontwikkeld en door het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (hierna: SZW) erkend overzicht van de banen binnen een sector en de opleidingen die daarbij horen.² Met een verdieping op dit ontwikkelpad maakt het samenwerkingsverband inzichtelijk bij welke functies sprake is van belastende werkzaamheden, welke loopbaanpaden leiden naar functies met minder belasting, en welke opleidingen, omscholing of trainingen nodig zijn om die overstap te maken. Zoals bij alle activiteiten binnen de regeling geldt ook hier dat aanvragers in hun subsidieaanvraag de noodzaak voor de subsidie onderbouwen.

Wanneer een samenwerkingsverband nog niet beschikt over een erkend ontwikkelpad, biedt de regeling de mogelijkheid om eerst een ontwikkelpad op te stellen voorafgaand aan de verdiepingsslag ten behoeve van functies met belastende werkzaamheden. Het opgestelde ontwikkelpad inclusief verdieping moet voldoen aan de eisen die SZW daarvoor heeft opgesteld en moet door SZW zijn erkend. Deze eisen zijn opgenomen in hoofdstuk 3 van de SLIM-regeling. Subsidie voor uitsluitend het ontwikkelen van een nieuw ontwikkelpad, dus zonder verdieping, is niet mogelijk. Andersom is het wel mogelijk om alleen subsidie aan te vragen voor de verdieping, als er al een erkend ontwikkelpad beschikbaar is.

Naast de inhoudelijke uitwerking hechten we belang aan de verspreiding en het gebruik van de ontwikkelde kennis. Aanvragers geven bij hun subsidieaanvraag aan hoe zij hun achterban informeren en stimuleren om het verdiepte ontwikkelpad daadwerkelijk te benutten. Hiervoor kan communicatiemateriaal worden ontwikkeld dat werkgevers en werkenden ondersteunt bij het gebruik van het ontwikkelpad in de praktijk.

De subsidiabele kosten bedragen € 30.000 voor de verdieping van het ontwikkelpad en het opstellen van een communicatie- en implementatieplan, en wanneer er nog geen ontwikkelpad is, aanvullend € 30.000 voor het opzetten van een ontwikkelpad.

² <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/hervormingen-arbeidsmarkt/documenten/publicaties/2025/02/27/ontwikkelpaden-per-sector>

3.6 Het ontwikkelen van een programma voor startende werkenden gericht op duurzame inzetbaarheid

Het doel van deze activiteit is om werkenden die starten in een branche of sector bewust te maken van de risico's van belastende werkzaamheden die zij op de werkvloer kunnen tegenkomen. Zodat zij vanaf het begin inzicht hebben in de mogelijkheden om gezond, vaardig en veilig te werken. Daarnaast omvat de activiteit het uitwerken van handvatten voor begeleiders en anderen die collega's inwerken. Aandacht voor duurzame inzetbaarheid vroeg in de loopbaan heeft veel voordelen: uitval wordt in een vroeg stadium voorkomen, werkenden leren vanaf het begin hoe zij gezond, vaardig en veilig kunnen blijven werken, krijgen inzicht in belastende werkzaamheden en hoe ze hier mee om kunnen gaan en het versterkt een cultuur van veilig en gezond werken in de branche of sector. Hierbij kan het plan van aanpak bij de RI&E van een werkgever als ondersteuning dienen.

Deze activiteit omvat drie samenhangende onderdelen. Ten eerste de ontwikkeling van materialen met concrete adviezen over het voorkomen van arbeidsrisico's en bijbehorende maatregelen die toepasbaar zijn binnen de branche of sector. Hierbij kan een koppeling worden gemaakt met bestaande instrumenten, zoals een branche-RI&E en arbocatalogus. Ten tweede de ontwikkeling van een werkwijze waarmee deze materialen op een passende manier worden overgebracht aan nieuwe werkenden en hun begeleiders. De vorm en aanpak moeten aansluiten bij de cultuur en praktijk van de branche of sector. Het is van belang dat waar nodig ook de samenwerking of afstemming met het beroepsonderwijs wordt gezocht. Ten derde moet het samenwerkingsverband een plan ontwikkelen voor het verspreiden en het stimuleren van het gebruik van de ontwikkelde materialen.

Qua uitvoering geldt dat het nadrukkelijk niet gaat om passieve communicatie, zoals het produceren van een flyer of het plaatsen van informatie op een website. De ontwikkelde aanpak moet de informatie op een boeiende, aansprekende en waar mogelijk interactieve manier aanbieden, zodat zij ook daadwerkelijk bekijft bij de doelgroep. De wijze waarop dat gebeurt digitaal, fysiek, of een combinatie daarvan is aan de aanvrager, zolang de effectiviteit van de overdracht voorop staat en bij voorkeur met de doelgroep zelf (en collega's) ontwikkeld en besproken is. Binnen deze activiteit kan geen subsidie worden aangevraagd voor het daadwerkelijk uitvoeren van het programma. Het gaat hier om de ontwikkeling van de aanpak, de materialen en het plan voor verspreiding en het aanjagen van gebruik.

Voorbeelden van een programma voor startende werkenden zijn de leskist 'Veilig op stage' van BoerVeilig en ook de verschillende informatie en tools te vinden op arboportaal Veilig en gezond werken in het beroepsonderwijs.

3.7 Het ontwikkelen van een aanpak voor het risico van blootstelling aan gevaarlijke stoffen

Het doel van deze activiteit is mkb-ondernemingen te ondersteunen bij de beheersing van risico's door blootstelling aan gevaarlijke stoffen op de werkvloer. Waar de meeste andere activiteiten binnen de regeling zien op meer generieke maatregelen pakt deze activiteit direct één van de grootste oorzaken van werkgerelateerde ziekte en overlijden aan. Ook hier staat de

bronaanpak centraal: de inzet is gericht op het zoveel mogelijk voorkomen en verminderen van de blootstelling.

Deze activiteit omvat drie samenhangende onderdelen. Het eerste onderdeel betreft het verzamelen en toegankelijk maken van kennis over de risico's van relevante gevaarlijke stoffen in de sector of branche. Het kan bijvoorbeeld gaan over het toegankelijk maken van (informatie uit) Veiligheidsinformatiebladen van veelgebruikte producten in de sector of branche, of over kennis over het vervangen (substitutie) van veel gebruikte gevaarlijke stoffen. Het betreft hier specialistische kennis, deze is vaak niet of onvoldoende aanwezig binnen bedrijven. Het kan ook gaan om informatie en kennis over de blootstelling op de werkvloer en over schattings- en meetmethoden. Soms is daarvoor bestaande kennis beschikbaar die bij elkaar moet worden gebracht; in andere gevallen zijn nog aanvullende metingen of onderzoek nodig.

Het tweede onderdeel richt zich op de vertaling van die kennis naar de praktijk. Samenwerkingsverbanden kunnen binnen deze activiteit subsidie aanvragen voor ondersteuning van werkgevers bij het verminderen van blootstelling aan gevaarlijke stoffen op de werkvloer en bij het verminderen van de risico's van de blootstelling, door middel van het ontwikkelen van instrumenten, onderzoeksmethoden en praktische hulpmiddelen. Specifiek kan subsidie worden aangevraagd voor ondersteuning bij het maken van het onderdeel blootstelling gevaarlijke stoffen in de RI&E. Ondernemers zijn verplicht in hun RI&E de aard, mate en duur van de blootstelling aan gevaarlijke stoffen te beoordelen. Hierbij is de eerste stap het inventariseren van alle gevaarlijke stoffen waar werkenden aan blootgesteld worden en van de schadelijke eigenschappen van die stoffen. Vervolgens moet de ondernemer de daadwerkelijke blootstelling aan de stoffen beoordelen en op basis daarvan maatregelen nemen. Bedrijven, en zeker de kleine bedrijven, ervaren het voldoen aan de wettelijke verplichtingen als complex. Gevaarlijke stoffen blijken het minst goed beheerste risico op bedrijfsniveau te zijn.³

Samenwerkingsverbanden kunnen binnen deze activiteit subsidie aanvragen voor ondersteuning van werkgevers hierbij. Deze ondersteuning stelt bedrijven in staat om de registratie van stoffen en van de blootstelling daarvan in het bedrijf op orde te krijgen en om dit arbeidsrisico adequaat in hun RI&E op te nemen. Ook helpt de ondersteuning bedrijven om het risico van blootstelling aan gevaarlijke stoffen in de praktijk beter te beheersen. Dit kan bijvoorbeeld met handzame werkinstructies voor werkenden, of door ondersteuning bij de verplichting een register bij te houden van werknemers die contact hebben met kankerverwekkende stoffen. Samenwerkingsverbanden kunnen binnen deze activiteit ook subsidie aanvragen voor het ontwikkelen van een veilige werkwijze gevaarlijke stoffen als onderdeel van de arbocatalogus.

Het derde onderdeel betreft het deel van de subsidie dat bedoeld is voor het opstellen van een plan voor het verspreiden en stimuleren van het gebruik van de ontwikkelde activiteiten zoals hiervoor beschreven.

Omdat de omvang van aanvragen voor deze activiteit sterk kan variëren, afhankelijk is van de situatie in de sector en de beschikbaarheid van bestaande kennis, wordt aanvragers gevraagd

³ Arbo in bedrijf 2024-2025.

een onderbouwde begroting op te stellen. Er geldt een verplichte eigen bijdrage van 50% en een maximaal subsidiebedrag van € 100.000.

3.8 Het ontwikkelen van een aanpak voor het risico op psychosociale arbeidsbelasting

Psychosociale arbeidsbelasting (hierna: PSA) is de grootste oorzaak van ziekte door werk. Denk aan hoge werkdruk, cognitieve belasting en ongewenste omgangsvormen, maar ook aan het ontbreken van autonomie of een onveilig sociaal werkklimaat. Met deze activiteit biedt de regeling de mogelijkheid om op brancheniveau een gerichte aanpak te ontwikkelen die bijdraagt aan het verminderen van PSA en het bevorderen van een gezonde en sociaal veilige werkcultuur.

Op het gebied van PSA en sociale veiligheid is de afgelopen jaren al veel werk verzet en is er inmiddels een aanzienlijke hoeveelheid kennis beschikbaar. Om die reden kan binnen deze activiteit geen subsidie worden aangevraagd voor de ontwikkeling van nieuwe kennis of instrumenten. De subsidie richt zich in plaats daarvan op het bijeenbrengen en op een aantrekkelijke, toegankelijke manier beschikbaar stellen van branche- of sectorspecifieke informatie over risicofactoren die bijdragen aan PSA en sociale veiligheid en over maatregelen die PSA en sociale veiligheid kunnen verminderen of beheersen. Daarnaast kan subsidie worden aangevraagd voor het toepasbaar maken en beschikbaar stellen van bestaande instrumenten, onderzoeken en methoden voor gebruik binnen de eigen branche of sector.

Net als bij de andere activiteiten binnen de regeling geldt ook hier dat het niet gaat om het produceren van informatiemateriaal als doel op zich. De ontwikkelde aanpak moet aantoonbaar bijdragen aan gedragsverandering en een structurele verbetering van de werkomstandigheden binnen de branche of sector: zo dicht mogelijk bij de bron van de belasting.

Omdat ook hier de omvang van aanvragen voor deze activiteit sterk kan variëren afhankelijk van de situatie in de branche of sector en de beschikbaarheid van bestaande kennis wordt aanvragers gevraagd een onderbouwde begroting op te stellen. Er geldt een verplichte eigen bijdrage van 50% en een maximaal subsidiebedrag van € 40.000.

4. Subsidieplafond, wijze van subsidiëring en subsidiebedragen

Het totale budget voor deze regeling, inclusief uitvoeringskosten, bedraagt € 139 miljoen, dat wordt verdeeld over verschillende aanvraagtijdvakken. Het eerste aanvraagtijdvak opent in 2027 en is specifiek bedoeld voor samenwerkingsverbanden in branches en sectoren. Voor dit tijdvak is het subsidieplafond € 40 miljoen.

Daarnaast wordt gewerkt aan een aanvraagtijdvak dat is bedoeld voor individuele bedrijven. Navolgende aanvraagtijdvakken en de bijbehorende subsidieplafonds worden na vaststelling bekendgemaakt via de Staatscouranten en de website: www.uitvoeringvanbeleidszw.nl.

Voor het eerste aanvraagtijdvak vraagt een samenwerkingsverband subsidie aan op basis van een integraal activiteitenplan. Daarin geeft het samenwerkingsverband aan welke activiteiten het wil uitvoeren en onder welke subsidiabele activiteiten uit de regeling deze activiteiten vallen. Omdat het belangrijk is dat in alle branches en sectoren werk kan worden gemaakt van het

vermindere van belastende werkzaamheden is er bewust ruimte aan samenwerkingsverbanden gelaten om te bepalen voor welke branches en sectoren en voor welke van de activiteiten subsidie wordt aangevraagd. Wel moet de aanvraag aansluiten bij de specifieke situatie in de branche of sector en gericht zijn op blijvende resultaten. Het minimaal aan te vragen subsidiebedrag is € 5.000.

De activiteiten binnen de regeling verschillen in de manier waarop de subsidie wordt berekend en vastgesteld. Bij een aantal activiteiten geldt een vast bedrag (lump sum); bij andere activiteiten wordt het samenwerkingsverband gevraagd een onderbouwde begroting in te dienen.

Verder is voor alle activiteiten ook een eigen bijdrage verplicht. De verplichte eigen bijdrage dient meerdere doelen: zij onderstreept het commitment van de aanvragers, verhoogt de doelmatigheid van de subsidie en verkleint de afhankelijkheid van publieke middelen. Bovenal vergroot zij de kans dat de gefinancierde activiteiten ook na afloop van de subsidieperiode worden voortgezet, doordat aanvragers vanaf het begin mede-eigenaar zijn van het project. Voor de activiteiten met een vast subsidiebedrag geldt dat bij de bepaling van de hoogte van het bedrag de eigen bijdrage van (gemiddeld) 50% al in dit bedrag is verdisconteerd, uitgaande van een inschatting van de gemiddelde kosten voor een activiteit.

In de tabel hieronder is per activiteit aangegeven welke subsidiewijze van toepassing is, welk maximumbedrag geldt en welke eigen bijdrage vereist is.

Activiteit	Subsidiewijze	Subsidiebedrag	Eigen bijdrage
Kennis- en adviespunt DI (artikel 2.3)	Op basis van begroting	Maximaal € 90.000 (opzetten kennis- en adviespunt)	25%
		Maximaal € 5.000 (team)	50%
		Maximaal € 30.000 (communicatie)	50%
Analyse Belastende werkzaamheden en DI (artikel 2.4)	Vast bedrag	€ 10.000	Reeds verrekend
Branche RI&E (artikel 2.5)	Vast bedrag	€ 75.000	Reeds verrekend
Arbocatalogus (artikel 2.6)	Vast bedrag	€ 5.000 per onderdeel, maximaal zes onderdelen, dus € 30.000 in totaal	Reeds verrekend
Ontwikkelpad (artikel 2.7)	Vast bedrag	€ 30.000 (verdieping bestaand ontwikkelpad en	Reeds verrekend

		communicatie- en stimuleringsplan)	
		Of	
		€ 60.000 (opzetten nieuw ontwikkelpad incl. verdieping en communicatie- en stimuleringsplan)	
Programma voor startende werkenden (artikel 2.8)	Op basis van begroting	Maximaal € 50.000	50%
Gevaarlijke stoffen (artikel 2.9)	Op basis van begroting	Maximaal € 100.000	50%
PSA (artikel 2.10)	Op basis van begroting	Maximaal € 40.000	50%

5. Subsidiabele kosten en niet subsidiabele kosten

5.1 Subsidiabele kosten

Niet alle kosten die tijdens een project worden gemaakt komen voor subsidie in aanmerking. In de regeling zijn kostensoorten benoemd die wel in aanmerking komen voor subsidie.

De eerste kostensoort betreft de externe kosten voor de uitvoering van de subsidiabele activiteiten. Voor externe adviseurs geldt een standaard uurtarief van maximaal € 130 exclusief btw. Dit sluit aan bij het maximum voor schaal 12 in de handleiding overheidstarieven. Voor externe kosten moet een factuur kunnen worden overlegd.

De tweede kostensoort betreft de directe loonkosten van de eigen medewerkers die voor de uitvoering van de subsidiabele activiteiten worden ingezet. Deze worden berekend op basis van het aantal werkelijk gerealiseerde uren en een standaardtarief van € 54 euro per productief uur exclusief btw. Dit tarief is gebaseerd op ervaringen vanuit andere regelingen en blijft binnen de kaders voor de handleiding overheidstarieven.

Daarnaast komen de kosten van een controleverklaring of een rapport van feitelijke bevindingen voor subsidie in aanmerking, tot een maximum van € 10.000.

Op de externe kosten en loonkosten samen wordt een toeslag van 15% toegepast ter dekking van overige projectgebonden kosten, zoals projectadministratie en projectmanagement. Bij de subsidievaststelling wordt de definitieve hoogte van deze toeslag bepaald op basis van de daadwerkelijk gemaakte subsidiabele kosten.

Een belangrijke beperking geldt voor werkzaamheden die worden uitgevoerd door partijen die verbonden zijn aan de aanvrager, zoals partijen in het samenwerkingsverband, verbonden organisaties of organisaties waarin bestuurders een aanmerkelijk financieel belang hebben. Voor deze partijen kunnen geen externe kosten worden opgevoerd; de kosten van die partijen komen

uitsluitend in aanmerking voor vergoeding op basis van de directe loonkosten en de bijbehorende toeslag.

Voor alle kostensoorten geldt dat kosten alleen subsidiabel zijn als zij daadwerkelijk ten laste van het project zijn gebleven, rechtstreeks aan de activiteiten zijn toe te rekenen en aantoonbaar zijn gemaakt en betaald.

5.2 Niet-subsidiabele kosten

Een aantal kostensoorten is expliciet uitgesloten van subsidie. Het gaat om kosten die onredelijk of niet noodzakelijk zijn voor de uitvoering van het project, of die niet in een redelijke verhouding staan tot de te verrichten activiteiten. Verder komen kosten die buiten de projectperiode zijn gemaakt niet voor vergoeding in aanmerking, evenmin als kosten waarvoor al andere overheidsfinanciering beschikbaar is. Kosten die voortvloeien uit wettelijk verplichte taken zijn eveneens uitgesloten: de subsidie is bedoeld om een stap verder te zetten dan waartoe werkgevers al verplicht zijn, niet om bestaande wettelijke verplichtingen na te komen. Tot slot zijn kosten voor verbruiksgoederen en btw niet subsidiabel.

5.3 Weigeringsgronden

Naast de algemene weigeringsgronden uit de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb), de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Wet Bibob) en de Kaderwet SZW-subsidie kent de regeling een aantal specifieke gronden op basis waarvan de minister een aanvraag geheel of gedeeltelijk kan afwijzen. Zo wordt een aanvraag afgewezen als deze niet voldoet aan de eisen van de regeling, niet voldoende aansluit bij het doel van de regeling, of strijdig is met wet- en regelgeving. Ook onvoldoende aangetoonde noodzaak of meerwaarde van het activiteitenplan is een weigeringsgrond, evenals een begroting die niet in een redelijke verhouding staat tot de verwachte resultaten. Daarnaast kan een aanvraag worden afgewezen als er onvoldoende zekerheid bestaat dat de administratie van de aanvrager op orde is, als het samenwerkingsverband niet beschikt over de operationele of financiële capaciteit om het plan uit te voeren, of als op basis van eerdere ervaringen met de aanvrager niet aannemelijk is dat de activiteiten goed zullen worden uitgevoerd. Tot slot wordt een aanvraag afgewezen als toekenning zou leiden tot overschrijding van het subsidieplafond voor het betreffende aanvraagtijdvak.

6. Toelichting op de aanvraagprocedure

6.1 Indienen van de aanvraag

Een subsidieaanvraag moet voldoen aan een aantal algemene eisen om in aanmerking te komen voor behandeling. De aanvraag moet in de eerste plaats digitaal worden ingediend via het aanvraagformulier dat beschikbaar is op www.uitvoeringvanbeleidszw.nl. Het formulier moet worden ondertekend door een bevoegd functionaris van de aanvrager. Als het een subsidieaanvraag van een samenwerkingsverband op basis van Hoofdstuk 2 betreft, wordt dit gedaan door de hoofdaanvrager die namens het samenwerkingsverband optreedt.

Verder moet de aanvraag volledig zijn. Dit betekent dat naast het ingevulde digitale aanvraagformulier ook alle vereiste bijlagen moeten zijn toegevoegd en voor die bijlagen ook het verplichte format is gebruikt dat hiervoor beschikbaar is gesteld. Het gaat in ieder geval om:

- een activiteitenplan

- een onderbouwde begroting met financieringsplan. De begroting geeft een gedetailleerd overzicht van de verwachte kosten en uren. Het financieringsplan laat zien hoe u het restant financiert. Dit kan bestaan uit eigen middelen, andere subsidies, of bijdragen van derden.
- een samenwerkingsovereenkomst die door alle partijen in het samenwerkingsverband is ondertekend.

Daarbij vormt het activiteitenplan het hart van de aanvraag. Het moet een duidelijk en onderbouwd beeld geven van de voorgestelde activiteiten: wat het doel en de reikwijdte is, welke concrete stappen worden ondernomen, wie de doelgroep is en binnen welk tijdspad de activiteiten worden uitgevoerd. Voor activiteiten die voortbouwen op bestaande kennis of eerder werk, zoals een actualisatie van een branche-RI&E of een verdieping van een bestaand ontwikkelpad, kan aanvullende onderbouwing nodig zijn, bijvoorbeeld een beschrijving van de toegevoegde waarde ten opzichte van eerdere initiatieven.

6.2 Aanvraagtijdvakken

Het eerste aanvraagtijdvak loopt van 1 februari 2027 om 10:00 uur tot en met 1 maart 2027 om 17:00 uur en is uitsluitend bestemd voor samenwerkingsverbanden die subsidie aanvragen op grond van hoofdstuk 2.

De navolgende aanvraagtijdvakken voor samenwerkingsverbanden en mkb-ondernemingen worden door de minister vastgesteld op latere momenten en bekendgemaakt via de Staatscourant en via de website: www.uitvoeringvanbeleidszw.nl.

6.3 Behandeling van de aanvraag

Indien na sluiting van het aanvraagtijdvak blijkt dat het subsidieplafond is overvraagd, stelt een notaris door middel van loting de behandelvolgorde van de aanvragen vast. De uitvoerder van de regeling behandelt de aanvragen vervolgens in de vastgestelde volgorde. Daarbij wordt eerst beoordeeld of de aanvraag volledig is. Onvolledige aanvragen worden niet direct in behandeling gesteld: de aanvrager krijgt de gelegenheid de ontbrekende informatie aan te vullen.

Aanvragen die na aanvulling alsnog volledig zijn, worden echter aan het einde van de lotingsvolgorde geplaatst, waarbij het tijdstip van ontvangst van de volledige aanvraag bepalend is voor de nieuwe positie. Het is dus in het belang van de aanvrager om direct een volledige aanvraag in te dienen.

Volledig bevonden aanvragen worden vervolgens inhoudelijk getoetst. Ook in deze fase kan de aanvrager worden gevraagd informatie aan te vullen of te verduidelijken, binnen een daarvoor gestelde termijn.

De minister neemt binnen dertien weken na sluiting van het aanvraagtijdvak een beslissing op de ingediende aanvragen. De periode waarin de aanvrager in de gelegenheid wordt gesteld de aanvraag aan te vullen of te verduidelijken, telt niet mee voor deze termijn.

6.4 Beschikking en voorschot

Bij toekenning van de subsidie ontvangt de aanvrager een beschikking, waarin in ieder geval het maximale subsidiebedrag en de projectperiode zijn vermeld. Aan de subsidieverlening kunnen nadere verplichtingen worden verbonden, bijvoorbeeld met betrekking tot de verantwoording of de uitvoering van de activiteiten.

Tegelijk met de beschikking ontvangt de aanvrager een voorschot. Bij aanvragen met een subsidiebedrag onder de € 25.000 wordt het volledige bedrag als voorschot uitbetaald. Bij aanvragen met een subsidiebedrag boven de € 25.000 is dit voorschot twintig procent van het toegekende subsidiebedrag. Bij die subsidies bestaat de mogelijkheid om bij de indiening van het eerste tussentijdse voortgangsverslag een aanvullend voorschot aan te vragen van maximaal vijftig procent van de verleende subsidie. Dit biedt de subsidieontvanger, in combinatie met de vereiste eigen bijdrage, de ruimte om de activiteiten tijdig te financieren zonder liquiditeitsproblemen.

6.5 Subsidievaststelling

Na afloop van de projectperiode vraagt de subsidieontvanger de vaststelling van de subsidie aan. De aanvraagtermijn hiervoor bedraagt 22 weken na afloop van de projectperiode. Het aanvraagformulier is beschikbaar op www.uitvoeringvanbeleid.nl. Dit geldt uitsluitend voor subsidies van meer dan € 25.000. Subsidies tot en met dit bedrag worden ambtshalve vastgesteld; de subsidieontvanger hoeft daarvoor dus geen aparte aanvraag in te dienen.

Bij subsidies boven € 125.000 is een controleverklaring van een accountant vereist. De accountant beoordeelt of de subsidieontvanger bij de uitvoering van het activiteitenplan en de administratieve verantwoording daarvan heeft voldaan aan alle verplichtingen. De accountant voert zijn werkzaamheden uit conform het accountantsprotocol dat voor deze regeling beschikbaar wordt gesteld op www.uitvoeringvanbeleid.nl.

Bij de vaststelling wordt ook getoetst in hoeverre de toegekende activiteiten daadwerkelijk zijn gerealiseerd. Het bedrag mag niet hoger zijn dan de toegekende subsidiebedrag. Aan de onderkant geldt dat de realisatie niet lager mag zijn dan 50% van het toegekende bedrag. Blijft de realisatie onder deze ondergrens, dan kan de subsidie worden verlaagd of op nihil worden vastgesteld. De minister heeft daarbij de bevoegdheid om naar evenredigheid af te wijken: als de omstandigheden daartoe aanleiding geven, hoeft onderrealisatie niet automatisch te leiden tot nihilstelling. Dit biedt ruimte voor maatwerk in gevallen waarin de onderrealisatie een gerechtvaardigde oorzaak heeft.

De minister neemt binnen 22 weken na ontvangst van de volledige aanvraag tot vaststelling een beslissing.

7. Gevolgen

PM

8. Staatssteun

Er is sprake van staatssteun als aan de vijf cumulatieve criteria van artikel 107, eerste lid, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie is voldaan. Voor deze regeling is de staatssteuntoets gedaan. Uit deze toets blijkt dat wat betreft de subsidies op grond van deze regeling niet aan alle vijf criteria wordt voldaan. Zo is er geen sprake van selectiviteit, omdat ondanks de doelgroepsbepaling in de regeling, binnen deze doelgroep alle partijen toegang hebben tot de regeling.

Hoewel de regeling zich als geheel niet kwalificeert als staatsteun kunnen samenwerkingsverbanden - uitsluitend voor zover zij zelfstandig zonder betrokkenheid van anderen bepaalde zouden gaan uitvoeren ten behoeve van derden, die mogelijk ook door andere (commerciële) aanbieders zouden kunnen worden aangeboden - zich als onderneming kwalificeren en een mogelijk voordeel ontvangen. Ook de partijen in het samenwerkingsverband kunnen een economisch voordeel hebben wanneer ze van deze regeling gebruik maken.

Dit ondervangen wij door het samenwerkingsverband en alle partijen in het samenwerkingsverband afzonderlijk een de-minimisverklaring op grond van de de-minimisverordening bij de aanvraag te laten overhandigen. Hiermee kunnen overheden over een periode van drie jaar tot maximaal € 300.000 aan steun verlenen aan een onderneming. Voor de landbouwsector, visserijbedrijven en goederenvervoer geldt een uitzondering. Op basis van de de-minimisverordening mag de maximale staatssteun aan een onderneming in deze sectoren € 50.000 per drie jaren bedragen. Dit gaat over alle gelden van de centrale en decentrale overheid die niet marktconform zijn. Ondernemingen moeten bij de subsidieaanvraag verklaren zich aan de de-minimisregels (het voorgenoemde maximum) te houden. Het is de verantwoordelijkheid van ondernemers om in de gaten te houden dat zij de de-minimisgrens niet overschrijden.

9. Uitvoering en evaluatie

9.1 UMO toets

PM

10. Financiële gevolgen

In het akkoord *Gezond naar het pensioen* (oktober 2024) hebben sociale partners en het kabinet afgesproken een agenda voor duurzame inzetbaarheid te ontwikkelen. Dekking voor de gehele agenda komt uit de resterende MDIEU-middelen. Bij het opstellen van de agenda is uitgegaan van een bedrag van in totaal € 200 miljoen, voor de periode tot en met 2031.

Deze subsidieregeling is een belangrijk onderdeel van de duurzame inzetbaarheidsagenda. Het subsidiebudget, inclusief uitvoeringskosten, bedraagt € 139 miljoen, dat wordt verdeeld over verschillende aanvraagtijdvakken. De totale uitvoeringskosten voor UVB bedragen € **PM** miljoen.

11. Advies, toetsing en consultatie

11.1 Sociale partners

PM

11.2 Regeldruk

Bij een aanvraag voor subsidie gelden verschillende verplichtingen die tot administratieve lasten leiden. Door de vormgeving van de regeling met vaste activiteiten, veel vaste bedragen en het beschikbaar stellen van formats is gepoogd de verplichtingen bij een subsidieaanvraag voor de regeling zo veel mogelijk te beperken.

De regeling kent meerdere aanvraaggerechtigden, namelijk samenwerkingsverbanden en een aankomende module voor werkgevers. Onderstaand is een inschatting gemaakt van de tijd die samenwerkingsverbanden kwijt zullen zijn en de bijbehorende regeldrukkosten.

De regeldrukkosten voor het aanvragen van subsidie onder deze regeling bestaan uit eenmalige kosten en structurele kosten gedurende de projectperiode.

De eenmalige kosten bij de aanvraag bestaan uit het kennisnemen van de regeling, het invullen van het elektronische aanvraagformulier en het opstellen en ondertekenen van een samenwerkingsovereenkomst. Voor de samenwerkingsovereenkomst stelt het ministerie van SZW een verplicht format beschikbaar. Daarnaast moet een activiteitenplan en een begroting met een begroting worden aangeleverd. Het activiteitenplan moet ten minste een beschrijving bevatten van de wijze waarop de voorgestelde activiteiten bijdragen aan het doel van de regeling, de beoogde effecten, de beoogde resultaten en een planning. De begroting moet inzicht geven in de verwachte kosten per activiteit en de gevraagde subsidie per activiteit. Bij de activiteiten die werken met een vast bedrag, is dit niet nodig.

Omdat de omvang en complexiteit van aanvragen sterk kunnen variëren, van een gerichte analyse belastende werkzaamheden tot een integraal projectplan met meerdere activiteiten, varieert ook de tijd die gemoeid is met het opstellen van de aanvraag. Bij de berekening zijn wij uitgegaan van een gemiddelde. Voor de activiteiten waarbij een begroting moet worden ingediend in plaats van een vast bedrag geldt een hogere tijdsinvestering dan voor activiteiten met een lump sum bedrag.

Voor de verantwoording maakt het samenwerkingsverband zowel eenmalige als structurele kosten. De structurele kosten gedurende de projectperiode bestaan uit het bijhouden van de projectadministratie en urenregistratie. De eenmalige kosten aan het einde van de projectperiode bestaan uit het invullen van het elektronische formulier met verzoek tot vaststelling van de subsidie, waarbij de einddeclaratie, een overzicht van de kosten per activiteit en het eindproduct worden gevoegd.

Er is een schatting gemaakt van de totale regeldrukkosten. Bij de schatting wordt uitgegaan van maximaal 200 aanvragen per aanvraagtijdvak, waarvan 150 toegekende aanvragen. Er wordt van uitgegaan dat de werkzaamheden rondom het activiteitenplan en de begroting worden uitgevoerd door hoogopgeleide medewerkers, waarvoor een uurtarief van € 54 wordt gehanteerd. Voor de samenwerkingsovereenkomst is betrokkenheid van bestuurders vereist; hiervoor wordt een uurtarief van € 78 gehanteerd. De totale regeldrukkosten voor het eerste aanvraagtijdvak worden geschat op 1,6% van het subsidieplafond.

11.3 Adviescollege toetsing regeldruk

PM

11.4 Internetconsultatie

PM

11.5 Verwerking persoonsgegevens

Bij de uitvoering van de subsidieregeling vloeit een beperkte verwerking van persoonsgegevens voort. Bij het aanvragen en afhandelen van de subsidie worden contactgegevens verwerkt van

de contactpersonen die namens een samenwerkingsverband optreden. Het gaat daarbij om algemene persoonsgegevens zoals naam, functie en zakelijke contactgegevens.

De verwerking is noodzakelijk voor de uitvoering van een subsidieregeling. De verwerkingsverantwoordelijke is de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. UVB treedt op als uitvoerder hiervoor wordt een verwerkersovereenkomst gesloten.

De verwerking is om twee redenen minimaal. Ten eerste is de subsidie niet gericht op activiteiten rondom individuele werknemers, maar op activiteiten op sector- of brancheniveau. Er zijn dan ook geen individuele deelnemers bij de subsidieaanvraag te onderscheiden. Ten tweede wordt de subsidie niet aangevraagd namens een individu, maar namens een samenwerkingsverband van werkgever- en werknemersorganisaties, waarbij een contactpersoon optreedt als gemachtigde.

Omdat de verwerking beperkt is tot gewone contactgegevens, geen bijzondere persoonsgegevens betreft en geen grootschalige of systematische persoonsgegevens van individuen inhoudt, is er geen sprake van een hoog privacyrisico. Een gegevensbeschermingseffectbeoordeling (DPIA) is om die reden niet uitgevoerd.

12. Inwerkingtreding

De wijzigingsregeling treedt in werking op 1 januari 2027.

Artikelsgewijs

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1.1. Begripsbepalingen

Arbeidsorganisatie

Een arbeidsorganisatie is een onderneming in de zin van de artikelen 5 en 6 van de Handelsregisterwet 2007. Dit omvat ondernemingen in verschillende rechtsvormen, zoals een vennootschap, vereniging, stichting, publiekrechtelijke rechtspersoon. Het begrip strekt zich dus bijvoorbeeld ook uit over overheidsorganisaties en organisaties op het terrein van zorg en onderwijs. Dit wel voor zover de Arbeidsomstandighedenwet verplichtingen aan hen op legt als het gaat om veilig en gezond werken. Deze regeling moet ook aan dat doel bijdragen en de Arbeidsomstandighedenwet vormt voor deze regeling dus het aanknopingspunt.

Belastende werkzaamheden

Om ervoor te zorgen dat duidelijk is wat onder belastende werkzaamheden wordt verstaan en welke factoren daarbij een rol spelen, is het begrip 'belastende werkzaamheden' opgenomen. De omschrijving van het begrip is gelijk aan de omschrijving in de Expeditieregeling.

Duurzame inzetbaarheid

Voor de invulling van het begrip duurzame inzetbaarheid is grotendeels aangesloten op wat in de Expeditie-regeling opgenomen is. De omschrijving is alleen meer in lijn gebracht met de bredere doelstelling uit het akkoord *Gezond naar het pensioen*. Dit betekent dat centraal staat dat degenen die belastende werkzaamheden verrichten tot aan hun pensioen gezond, vaardig en veilig moeten kunnen blijven werken.

Kleine onderneming en middelgrote onderneming

De begrippen kleine onderneming en middelgrote onderneming zijn in de regeling opgenomen omdat de regeling zich specifiek op het versterken van de duurzame inzetbaarheid in mkb-ondernemingen richt en dus van belang is dat duidelijk is wat hieronder wordt verstaan. Voor de afbakening van de begrippen is het aantal medewerkers in een onderneming en de jaaromzet of het jaarlijkse balanstotaal beslissend. De peildatum daarvoor is het laatst afgesloten boekjaar voorafgaand aan het jaar waarin de subsidieaanvraag wordt gedaan.

Hoofdaanvrager

De hoofdaanvrager is een van de partijen uit het samenwerkingsverband, die namens het samenwerkingsverband optreedt als de aanvrager. Een hoofdaanvrager is vereist bij subsidieaanvragen op grond van Hoofdstuk 2 van deze regeling.

O&O-fonds

Deze definitie is ontleend aan de MDIEU- en Expeditieregeling. In die regelingen is aangegeven dat Opleidings- en Ontwikkelingsfondsen financieel bijdragen aan de scholing van werknemers in een bepaalde sector. Werkgevers kunnen gebruikmaken van de middelen en diensten van een O&O-fonds. De mogelijkheden en voorwaarden verschillen per sector. Onder het begrip O&O-fonds wordt mede een A&O-fonds verstaan (een Arbeidsmarkt- en Opleidingsfonds).

Samenwerkingsverband

Een samenwerkingsverband is een samenwerking tussen ten minste een of meer werknemersorganisaties en een of meer werkgeversorganisaties. Uit deze partijen moet het samenwerkingsverband dus tenminste bestaan, maar het kan worden aangevuld met een of meer O&O-fondsen. Andere partijen komen op grond van de regeling niet voor deelname aan het samenwerkingsverband in aanmerking.

Artikel 1.2. Toepasselijkheid Kaderwet, Kaderregeling en benodigde formulieren

In het eerste lid is een uitzondering gemaakt op de artikelen 3.1 en 7.1 van de Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS. Deze uitzondering is noodzakelijk omdat deze artikelen verwijzen naar documenten die beschikbaar zijn via www.rijksoverheid.nl. Voor de uitvoering van deze regeling moet echter gebruik worden gemaakt van formulieren die beschikbaar zijn op een andere website, namelijk www.uitvoeringvanbeleidszw.nl, zoals voorgeschreven in het tweede lid.

De aanvrager dient zich op die website eerst als subsidieaanvrager te registreren, waarna de subsidieaanvraag digitaal kan worden ingediend. Ook tijdens en na afloop van de uitvoering van het project is de aanvrager verplicht digitaal informatie te verstrekken. Daarnaast wordt voor de regeling gebruikgemaakt van voorgeschreven formulieren, modellen en formats. Deze zijn eveneens beschikbaar op de genoemde website.

Artikel 1.3. Doel en reikwijdte van de regeling

In het eerste lid is omschreven met welk doel de subsidies op grond van deze regeling worden verstrekt. Daarbij gaat het om de bredere doelstelling uit het akkoord *Gezond naar het pensioen*. Dit betekent dat voorop staat dat mkb-ondernemingen, branches en sectoren meer moeten doen om ervoor te zorgen dat degenen die belastende werkzaamheden verrichten tot aan hun pensioen gezond, vaardig en veilig kunnen blijven werken.

Het tweede lid voegt daaraan toe dat de regeling beoogt dit doel te bereiken door in te zetten op instrumenten en maatregelen die belastende werkzaamheden voorkomen of verlichten. Essentieel daarbij is dat het op grond van het eerste lid gaat om duurzame inzetbaarheid van degenen die belastende werkzaamheden verrichten. Het betreft dus niet alleen het ontwikkelen, doorontwikkelen of toepassen van de instrumenten en maatregelen. De nadruk ligt op het borgen ervan. De regeling moet een langdurig en structureel effect hebben.

Overigens verdient opmerking dat deze regeling niet openstaat voor aanvragen vanuit Caribisch Nederland. De middelen voor de regeling komen uit het Pensioenakkoord. Dit akkoord en de verschillende onderdelen daaruit zijn alleen van toepassing op Europees Nederland.

Artikel 1.4. Subsidiabele activiteiten

Op grond van de regeling wordt in het eerste tijdvak subsidie verleend voor de acht activiteiten die in hoofdstuk 2 zijn genoemd. In paragraaf 3 van het algemeen deel van deze toelichting en de toelichting op de artikelen 2.3 tot en met 2.10 zijn deze activiteiten nader toegelicht.

Artikel 1.5. Subsidieplafond

Eerste lid (subsidieplafond regeling)

Het eerste lid stelt het totale budget voor deze regeling vast op € 130 miljoen. Dit budget wordt gefaseerd beschikbaar gesteld, verdeeld over meerdere aanvraagtijdvakken.

Tweede lid (subsidieplafond eerste aanvraagtijdvak)

Voor het aanvraagtijdvak dat in 2027 wordt opengesteld geldt dat een subsidiebedrag van € 40 miljoen beschikbaar is voor aanvragen van samenwerkingsverbanden.

Derde lid (vaststelling subsidieplafond)

Dit lid regelt de vaststelling van navolgende subsidieplafonds. In samenhang met artikel 1.7, tweede lid, van de regeling kunnen navolgende aanvraagtijdvakken worden vastgesteld, elk met een eigen subsidieplafond.

Vierde lid (bekendmaking subsidieplafond)

Het vierde lid regelt de bekendmaking van de vastgestelde subsidieplafonds op grond van het derde lid. Dit geschiedt zowel via de Staatscourant als via de website van Uitvoering van Beleid: www.uitvoeringvanbeleidszw.nl.

Artikel 1.6. Subsidieaanvraag

Dit artikel regelt hoe een subsidieaanvraag moet worden ingediend en welke documenten daarbij moeten worden verstrekt. Daarbij is van belang dat voor de aanvraag gebruik moet worden gemaakt van een elektronisch formulier. In artikel 2, tweede lid, staat waar dit formulier te vinden is. In afwijking van artikel 3.1 van de Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS staat dit formulier niet op de website www.rijksoverheid.nl, maar op www.uitvoeringvanbeleidszw.nl.

Eerste lid, onderdeel a (activiteitenplan)

Bij de aanvraag moet een activiteitenplan worden gevoegd. Voor dit activiteitenplan is een format beschikbaar. Dit is eveneens op www.uitvoeringvanbeleidszw.nl te vinden.

Eerste lid, onderdeel b (onderbouwing toegevoegde waarde)

De regeling biedt ook mogelijkheden om subsidie aan te vragen voor het verdiepen, actualiseren of herzien van bestaande kennis, instrumenten of maatregelen. Om ervoor te zorgen dat deze activiteiten een bijdrage leveren aan het doel van deze regeling, wordt van aanvragers verwacht dat zij onderbouwen waarom de verdieping, actualisering of herziening toegevoegde waarde heeft voor de branche of sector. Dit om duidelijkheid te krijgen over de vraag of de activiteiten duurzaam bijdragen aan het voorkomen en verlichten van belastende werkzaamheden. Daarbij is kenbaar gemaakt waar de aanvrager in de onderbouwing aandacht aan moet besteden.

Eerste lid, onderdeel c (subsidiebedrag en onderbouwing)

In de subsidieaanvraag moet worden aangegeven wat de hoogte van het bedrag is waarvoor subsidie wordt aangevraagd. Het is mogelijk om in één aanvraag voor meerdere activiteiten subsidie aan te vragen, dus het is van belang dat duidelijk is op welk bedrag de aanvraag precies ziet. Voor zover subsidie wordt aangevraagd voor een activiteit waarvoor geen vast subsidiebedrag in de in artikel 2.1 van de regeling opgenomen is, moet de aanvrager het aangevraagde subsidiebedrag ook per activiteit onderbouwen. Dit betekent dat de aanvrager inzichtelijk moeten maken welke kosten met de uitvoering van een activiteit zijn gemoed en hoe die kosten zijn opgebouwd. Te denken valt aan de kosten voor de inzet van personeel en deskundigen, maar ook kosten voor communicatie over de activiteiten of de resultaten daarvan om de opgedane kennis of ontwikkelde instrumenten en maatregelen binnen de branche of sector te verspreiden.

Eerste lid, onderdeel d (begroting)

Bij de aanvraag moet de aanvrager ook een begroting voegen. Daarin moet de aanvrager de kosten van het uitvoeren van de activiteiten op een rij zetten.

Eerste lid, onderdeel e (de-minimisverklaring en mkb-verklaring)

Om het risico op ongeoorloofde staatssteun te ondervangen, wordt van aanvragers een de-minimisverklaring gevraagd. Als een aanvrager een mkb-onderneming is, wordt ook een mkb-verklaring van de aanvrager gevraagd.

Tweede lid (aantal aanvragen)

Per aanvraagtijdvak kan een samenwerkingsverband maar één aanvraag indienen. Daarbij is van belang dat één werknemers- of werkgeversorganisatie of één O&O-fonds onderdeel kan uitmaken van meerdere samenwerkingsverbanden. De beperking geldt dus alleen voor dat specifieke samenwerkingsverband. Verder kan de aanvraag op meerdere activiteiten zien.

Derde lid (aanvraagtijdvak)

Het derde lid maakt duidelijk dat aanvragers alleen gedurende het aanvraagtijdvak een aanvraag kunnen indienen. Aanvragen die daarbuiten worden ingediend, worden afgewezen.

Artikel 1.7. Aanvraagtijdvakken

Eerste lid (eerste aanvraagtijdvak)

Het eerste aanvraagtijdvak is bedoeld voor aanvragen van samenwerkingsverbanden en staat open van 1 februari 2027 9.00 uur tot en met 1 maart 2027 17.00 uur.

Tweede lid (vaststelling aanvraagtijdvakken)

Dit lid regelt de vaststelling van de navolgende aanvraagtijdvakken. In elk vastgesteld aanvraagtijdvak kunnen alleen aanvragen worden ingediend door samenwerkingsverbanden of mkb-ondernemingen.

Derde lid (bekendmaking aanvraagtijdvakken)

Dit lid regelt de bekendmaking van de vastgestelde aanvraagtijdvakken op grond van het tweede lid. Dit geschiedt zowel via de Staatscourant als via de website van Uitvoering van Beleid: www.uitvoeringvanbeleidszw.nl.

Artikel 1.8. Projectperiode en aanvang van de uitvoering van de activiteiten

In het eerste en tweede lid staan de maximale looptijden van de activiteiten. Het derde lid bepaalt wanneer met de activiteiten moet worden gestart. Bij subsidieverlening wordt in de beschikking, op grond van artikel 4.2 van de Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS en artikel 1.9, zevende lid, onderdeel b, van deze regeling, ook altijd de datum vermeld waarop de activiteit uiterlijk moet zijn gestart en afgerond. Deze data worden gebaseerd op het ingediende activiteitenplan.

Artikel 1.9. Subsidieverlening

Eerste lid (termijn besluit)

Op grond van artikel 4.1, eerste lid, van de Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS geldt een beslistermijn van 13 weken. Die termijn is ook in deze regeling opgenomen.

Tweede, derde en vierde lid (loting volledige aanvragen bij overschrijding subsidieplafond)

Indien na afloop van het subsidietijdvak blijkt dat de aangevraagde subsidiebedragen tot een overschrijding van het subsidieplafond leiden, stelt een notaris door middel van loting de volgorde vast waarin de aanvragen worden behandeld. De aanvragen worden vervolgens op grond van die volgorde in behandeling genomen. Bij die behandeling wordt eerst vastgesteld of een aanvraag volledig is. Als een aanvraag onvolledig is, wordt een termijn gesteld waarbinnen de aanvrager de aanvraag kan aanvullen. Aanvragen die worden aangevuld en na aanvulling volledig zijn, worden echter achteraan de vastgestelde volgorde voor behandeling van de aanvragen geplaatst. Daarbij is het moment waarop de aanvraag volledig is beslissend voor de nieuwe positie in de volgorde. Het is daarom van belang dat een aanvraag direct bij de indiening volledig is. Anders bestaat het risico dat een aanvraag veel later in de volgorde terecht komt en dan niet meer voor subsidie in aanmerking komt omdat het subsidieplafond al is bereikt.

Vijfde lid (aanvrager)

Wie onder de aanvrager moet worden verstaan is gedefinieerd in artikel 1.1. Als subsidie gevraagd wordt op grond van Hoofdstuk 2 van deze regeling is de aanvrager een hoofdaanvrager. In dat geval is de hoofdaanvrager bij de subsidieaanvraag en verlening de centrale partij. De hoofdaanvrager ondertekent bijvoorbeeld de aanvraag en dient deze in. Verder wordt het voorschot ook aan de hoofdaanvrager betaald als de subsidie daadwerkelijk wordt toegekend.

Zesde lid (alleen volledige bedrag)

Bij het bereiken van het subsidieplafond wordt alleen nog subsidie verleend aan aanvragen waarvoor het volledige aangevraagde subsidiebedrag beschikbaar is. Dit om te voorkomen dat activiteiten niet of maar deels kunnen worden uitgevoerd omdat er onvoldoende geld voor is. Dit past ook bij de veelal vaste bedragen die voor het uitvoeren van de activiteiten beschikbaar zijn. De verwachting is dat de activiteiten met lagere bedragen niet uitvoerbaar zijn.

Zevende lid (inhoud beschikking)

Artikel 4.2 van de Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS bepaalt wat er in het besluit tot subsidieverlening in ieder geval vermeld moet worden. Dit lid bevat daarop nog twee aanvullingen. Dit betreft het maximumbedrag van de subsidie en de projectperiode.

Achtste lid (nadere verplichtingen)

In dit lid wordt in aanvulling op artikel 4:37 van de Awb de mogelijkheid geboden om aan de beschikking tot het verlenen van een subsidie nadere verplichtingen te verbinden. Die kunnen bijvoorbeeld betrekking hebben op het verkrijgen van een goed inzicht in de voortgang, administratie, verantwoording en controle van de activiteiten.

Negende, tiende en elfde lid (voorschot)

De verlening van het voorschot op de subsidie is toegelicht in paragraaf 6.4 van het algemeen deel van de toelichting. De in het elfde lid beschreven mogelijkheid om een verzoek tot een tweede voorschot in te dienen komt daar ook aan de orde.

Artikel 1.10. Subsidiabele kosten

In paragraaf 5.1 van het algemeen deel van deze toelichting is aangegeven welke kosten subsidiabel zijn. Dit zijn de kosten die verbonden zijn aan de uitvoering van de activiteiten. Dit artikel heeft geen betrekking op activiteiten waarvoor vaste subsidiebedragen gelden.

Eerste lid, onderdeel a (externe kosten)

Bij de externe kosten gaat het om kosten die derden in rekening brengen voor het uitvoeren van de subsidiabele activiteiten. Dit bedrag is gemaximeerd op €130,- per uur, exclusief btw. Dit sluit aan bij het maximum voor schaal 12 in de handleiding overheidstarieven.

Eerste lid, onderdeel c (controleverklaring)

Op grond van de regeling is het inschakelen van een accountant bij een subsidie van € 125.000 of meer verplicht. De accountant moet na afronding van de activiteiten een controle uitvoeren. De aanvrager mag, op grond van onderdeel d, de kosten die hiermee gemoeid zijn opvoeren als subsidiabele kosten. Het gaat dan om een vast bedrag van € 10.000.

Eerste lid, onderdeel d (toeslag)

De aanvrager kan bij de externe kosten en directe loonkosten een toeslag hanteren van 15%. Dit percentage is bedoeld om de overige gemaakte kosten, zoals indirecte kosten, te subsidiëren. Onder indirecte kosten vallen bijvoorbeeld exploitatiekosten, reiskosten, kosten voor een werkplek, ontwikkelkosten en afschrijvingskosten. Omdat er met het percentage al een subsidie voor deze kosten wordt verleend, komen deze kosten niet afzonderlijk voor subsidie in aanmerking. Een verantwoording over de kosten die onder de toeslag vallen is overigens niet nodig.

Derde, vierde en vijfde lid (verbonden organisaties)

Bij het uitvoeren van de activiteiten kunnen aanvragers organisaties betrekken die nauw aan hen verbonden zijn. Als een aanvrager dat doet, dan is in het derde, vierde en vijfde lid wel geregeld dat de interne personeelskosten van deze organisaties alleen als directe loonkosten (eerste lid, onderdeel b) voor subsidie in aanmerking komen. Er is dan dus geen sprake van externe kosten in de zin van het eerste lid, onderdeel a.

Daarbij wordt benadrukt dat deze leden alleen gelden voor de interne personeelskosten van de verbonden organisaties. Als een verbonden organisatie kosten maakt in verband met activiteiten die door derden worden uitgevoerd, dan worden deze kosten wel aangemerkt als externe kosten. De aanvrager moet die kosten dan ook op basis van de daadwerkelijk gemaakte kosten verantwoorden.

Artikel 1.11. Niet subsidiabele kosten

In paragraaf 5.2 van het algemeen deel van deze toelichting is aangegeven welke kosten niet voor subsidie in aanmerking komen.

Onderdeel c (projectperiode)

Bij de kosten buiten de projectperiode gaat het bijvoorbeeld om de kosten die gemoeid zijn met het schrijven van de subsidieaanvraag. Deze komen niet voor subsidie in aanmerking.

Onderdeel e (wettelijk verplichte taken)

Er bestaat evenmin aanspraak op subsidie voor kosten die voortvloeien uit het nakomen van wettelijke verplichtingen. Onderzoek naar de implementatie van deze wettelijke verplichtingen kan echter eventueel wel op grond van de regeling voor subsidie in aanmerking komen.

Onderdeel f (loonverletkosten)

De kosten die gemoeid zijn met de inzet van personeel voor de uitvoering van de activiteiten komen op grond van artikel 1.10, eerste lid, onderdeel a en b, voor subsidie in aanmerking. Dit ligt echter anders met de kosten van werkenden die deelnemen aan een subsidiabele activiteit. Deze kosten, de zogenaamde loonverletkosten, komen niet voor subsidie in aanmerking. Deze kosten mogen daarom ook niet worden opgevoerd als directe loonkosten of externe kosten als bedoeld in artikel 1.10, eerste lid, onderdelen a en b.

Onderdeel g (verbruiksgoederen)

Kosten voor verbruiksgoederen komen evenmin voor subsidie in aanmerking. Deze kosten worden gedekt door het percentage dat op grond van artikel 1.10, eerste lid, onderdeel d, van de regeling als toeslag bij de externe en directe loonkosten wordt gehanteerd.

Artikel 1.12. Weigeringsgronden

Naast de weigeringsgronden die volgen uit de Awb, de Wet Bibob, de Kaderwet of de Kaderregeling kent deze regeling een aantal specifieke weigeringsgronden.

Onderdeel a (niet voldoen aan de eisen)

Een aanvraag wordt geweigerd als deze niet voldoet aan alle eisen die daaraan in deze regeling worden gesteld. De aanvrager wordt bij een onvolledige subsidieaanvraag, zoals aangegeven in artikel 1.9, wel in de gelegenheid gesteld om deze aan te vullen.

Onderdeel c (noodzaak of meerwaarde onvoldoende)

Als de aanvrager onvoldoende de noodzaak of meerwaarde van de activiteiten aantoont, is dit ook een reden om de aanvraag te weigeren. Dit is bijvoorbeeld het geval als de aanvrager een ontwikkelpad wil opzetten of een aanpak voor PSA wil ontwikkelen en er binnen de branche of sector al een ontwikkelpad of aanpak bestaat dat hier bijzonder veel op lijkt.

Onderdeel i (aannemelijkheid uitvoering activiteiten en voldoen aan verplichtingen)

De regeling biedt ook ruimte om eerdere subsidieverleningen bij de beoordeling van de aanvraag te betrekken. Dit voor zover het gaat om subsidie die is verleend voor vergelijkbare activiteiten. Als op basis daarvan het oordeel is dat niet aannemelijk is dat het samenwerkingsverband de activiteiten goed zal uitvoeren of zal voldoen aan de verplichtingen die op grond van de regeling aan de subsidieverlening verbonden zijn, dan wordt de aanvraag ook afgewezen.

Hoofdstuk 2 Aanvragen door samenwerkingsverbanden

Artikel 2.1. Subsidiebedragen voor samenwerkingsverbanden

Dit artikel regelt de subsidiebedragen en de eigen bijdrage voor de subsidiabele activiteiten van samenwerkingsverbanden. Voor de activiteiten waarvoor samenwerkingsverbanden subsidie kunnen aanvragen gelden verschillende subsidiebedragen.

Eerste lid (vaste subsidiebedragen)

Het eerste lid regelt de activiteiten waarvoor er vaste subsidiebedragen zijn, ongeacht de werkelijk gemaakte kosten bij de uitvoering van deze activiteiten. Het gaat hierbij om:

- het uitvoeren van een analyse belastende werkzaamheden en duurzame inzetbaarheid (€10.000,-);
- het opstellen of herzien van een branche RI&E (€ 75.000,-);
- het opstellen van een arbocatalogus (€ 5.000,- per onderwerp, met een maximum van €30.000,-);
- het verdiepen van sectorale ontwikkelpaden en communicatie en implementatie van ontwikkelpaden (maximaal €30.000,-); en
- het opstellen van een ontwikkelpad van zwaar naar lichter werk, indien er in de sector nog geen ontwikkelpad aanwezig is (maximaal € 30.000,-).

Tweede lid (subsidiebedragen op basis van werkelijke kosten)

In het tweede lid zijn de activiteiten opgenomen waarvoor subsidie wordt verleend op basis van de werkelijk gemaakte kosten bij de uitvoering van die activiteiten. De werkelijk gemaakte kosten worden gebaseerd op de kosten bedoeld in artikel 1.10, eerste lid, die met de uitvoering van de activiteiten zijn gemoeid. De subsidiebedragen voor deze activiteiten zijn begrensd met een maximumbedrag. Het gaat hierbij om de activiteiten:

- het opzetten van een kennispunt duurzame inzetbaarheid (maximaal € 100.000,-);
- het ontwikkelen van een programma gericht op duurzame inzetbaarheid voor startende werkenden (maximaal €50.000,-);

- het ontwikkelen van een aanpak voor het risico van blootstelling aan gevaarlijke stoffen (maximaal € 100.000,-); en
- het ontwikkelen van een aanpak voor het risico van psychosociale arbeidsbelasting (maximaal € 40.000,-).

Derde en vierde lid (eigen bijdrage samenwerkingsverbanden)

De derde en vierde leden verplichten een eigen bijdrage van het samenwerkingsverband bij de uitvoering van de activiteiten waarbij de werkelijke kosten gesubsidieerd worden. Bij de activiteiten waarvoor een vast bedrag gesubsidieerd wordt, is in de vaststelling van de subsidiebedragen al rekening gehouden met een eigen bijdrage door de samenwerkingsverbanden van circa 50 procent, gelet op de werkelijke kosten die doorgaans met deze activiteiten zijn gemoeid.

De hoofdregel is dat een eigen bijdrage van 50% van de totale kosten van de uitvoering van de activiteit benodigd is. Hierbij geldt een uitzondering, voor het *opzetten* van een kennispunt duurzame inzetbaarheid (zoals bedoeld in artikel 2.3, tweede lid, onderdeel a) geldt een lagere eigen bijdrage, namelijk 25%. De reden hiervoor is dat het kennispunt duurzame inzetbaarheid een belangrijke rol speelt in de borging, implementatie en communicatie van bestaande - en met deze regeling ontwikkelde - kennis. Door een lagere eigen bijdrage voor deze activiteit te vereisen wordt het opzetten van een kennispunt duurzame inzetbaarheid extra gestimuleerd voor branches of sectoren die nog geen kennispunt hebben. Bestaande en opgedane kennis kan zo beter worden geborgd en geïmplementeerd, ook in minder goed georganiseerde branches of sectoren.

Vijfde lid (minimale aanvraagbedrag)

Het vijfde lid stelt het minimale bedrag voor een subsidieaanvraag van samenwerkingsverbanden vast. Gelet op de uitvoeringskosten is dat bedrag vastgesteld op minimaal € 5.000,-.

Artikel 2.2. Aanvraagvereisten voor samenwerkingsverbanden

Dit artikel vormt een aanvulling op de aanvraagvereisten gesteld in artikel 1.6, met aanvraagvereisten die specifiek gelden voor samenwerkingsverbanden. Samenwerkingsverbanden moeten bij de subsidieaanvraag de samenwerkingsovereenkomst die ten grondslag ligt aan het samenwerkingsverband bij de subsidieaanvraag voegen, evenals een de-minimisverklaring van alle partijen van het samenwerkingsverband.

De minister heeft een model voor de samenwerkingsovereenkomst beschikbaar gesteld op de site van het UVB, de samenwerkingsovereenkomst moet voldoen aan dit model.

De samenwerkingsovereenkomst moet in ieder geval door alle partijen die aan het samenwerkingsverband deelnemen zijn ondertekend en een keuze voor een hoofaanvrager bevatten. De hoofaanvrager is gemachtigd is om het samenwerkingsverband te vertegenwoordigen, ook met betrekking tot deze regeling. De communicatie en subsidieverstrekking op basis van deze regeling verloopt via de hoofaanvrager.

Daarnaast wordt van alle partijen van het samenwerkingsverband een de-minimisverklaring gevraagd, evenals een mkb-verklaring als dat van toepassing is.

Artikel 2.3. Opzetten van een kennis- en adviespunt duurzame inzetbaarheid

Eerste lid (doel activiteit)

Het doel van deze activiteit is het bijeenbrengen, ontsluiten, actueel houden en borgen van kennis over duurzame inzetbaarheid en belastende werkzaamheden, binnen een specifieke branche of sector. Met het actueel houden en borgen wordt uitgedrukt dat deze activiteit bedoeld is als langdurige en structurele activiteit waarmee binnen de branche of sector infrastructuur wordt ontwikkeld voor structurele toegang en ontsluiting tot kennis over duurzame inzetbaarheid, ook na de looptijd van de projectperiode.

Tweede lid (subsidiabele activiteiten)

In het tweede lid wordt nader omschreven waarvoor binnen deze activiteit subsidie gevraagd kan worden. Voor deze activiteit zijn dat drie categorieën. Het gaat hierbij om het opzetten van een kennis- en adviespunt duurzame inzetbaarheid, het beschikbaar maken van een team en werkwijze om mkb-ondernemingen te kunnen adviseren en ondersteunen en het vanuit het kennis- en adviespunt communiceren met alle aangesloten ondernemingen van de werkgeversorganisatie binnen het samenwerkingsverband, om bij deze ondernemingen duurzame inzetbaarheid te agenderen, hen te inspireren en activeren. In het algemeen deel van de toelichting is al nader ingegaan op deze categorieën. Voor deze activiteit is niet vereist dat uitvoering gegeven wordt aan alle drie de categorieën. Bijvoorbeeld als binnen een branche of sector al een kennispunt bestaat, kan nog wel subsidie worden gevraagd voor het beschikbaar maken van een DI-team en/of communicatieactiviteiten.

Derde lid (reikwijdte in verhouding met andere activiteiten)

Het derde lid verduidelijkt de reikwijdte van deze activiteit in verhouding met de andere subsidiabele activiteiten voor samenwerkingsverbanden. Via het kennispunt kan met de andere activiteiten ontwikkelde kennis worden ontsloten en geborgd. Het ontwikkelen van deze kennis is met deze activiteit niet subsidiabel.

Vierde lid (minimaal uit te voeren activiteiten)

Voor deze activiteit geldt dat in elk geval vereist is dat vanuit het kennispunt communicatie plaatsvindt met alle aangesloten ondernemingen van de werkgeversorganisatie binnen het samenwerkingsverband. Alleen dan kan ook subsidie voor de activiteiten in onderdeel a, onderdeel b of beide onderdelen worden aangevraagd. Dit om ervoor te zorgen dat het bewustzijn en de implementatie van de kennis in de praktijk zoveel mogelijk gestimuleerd wordt.

Artikel 2.4. Uitvoeren van een analyse belastende werkzaamheden en duurzame inzetbaarheid

Eerste lid (doel activiteit)

Deze activiteit heeft tot doel branches of sectoren te ondersteunen bij het uitvoeren van een analyse belastende werkzaamheden en duurzame inzetbaarheid, gericht op het in kaart brengen van belastende werkzaamheden en de mogelijkheden voor het voorkomen of verminderen van die belastende werkzaamheden.

Tweede lid (subsidiabele activiteiten)

Het tweede lid bevat een nadere omschrijving van de activiteiten die uitgevoerd moeten worden. Namelijk het uitvoeren van de analyse belastende werkzaamheden en duurzame

inzetbaarheid en het opstellen van een plan voor het verspreiden en stimuleren van het gebruik van de analyse. Beide activiteiten worden verplicht uitgevoerd. Met de verplichting tot het opstellen van een plan voor het verspreiden en stimuleren van het gebruik van de analyse wordt gewaarborgd dat de uitkomsten van de verrichte analyse zoveel mogelijk door mkb-ondernemingen in de praktijk benut en toegepast wordt.

Derde lid (eisen analyse belastende werkzaamheden en duurzame inzetbaarheid)

In het derde lid staan de minimumeisen waaraan de analyse belastende werkzaamheden en duurzame inzetbaarheid moet voldoen. Deze vereisten zijn erop gericht om de kwaliteit, betrouwbaarheid en praktische bruikbaarheid van de verrichte analyses te waarborgen. Het verrichten van een aantal van deze vereisten zijn om die reden ook voorbehouden aan deskundigen die hiervoor over relevante deskundigheid beschikken. Het gaat daarbij om het duiden van de oorzaken en gevolgen van werkbelasting en het beschrijven van aanknopingspunten voor bronaanpak, werkverlichting of duurzame-inzetbaarheidsmaatregelen.

Vierde lid (specificering van deskundigen)

Een beschrijving van de deskundigen die uitvoering kunnen geven aan de elementen bedoeld in artikel 2.4, derde lid, onderdelen c en d is in het vierde lid opgenomen. Dit kan gaan om interne of externe deskundigen. Voor de relevante deskundigheid, ervaring en uitrusting is aansluiting gezocht bij de eisen die artikel 13, vierde lid van de Arbeidsomstandighedenwet stelt aan deskundigen die bijstand op het gebied van preventie en bescherming stellen. De deskundigen die in het lid zijn opgesomd zijn deskundigen die in ieder geval over de relevante deskundigheid beschikken om de elementen te kunnen uitvoeren. De kring van deskundigen is niet beperkt tot deze deskundigen. Er is geen sprake van een limitatieve opsomming, ook andere deskundigen kunnen deze elementen uitvoeren als die over relevante deskundigheid beschikken.

Artikel 2.5. Opstellen of herzien van een branche risico-inventarisatie en -evaluatie

Eerste lid (doel activiteit)

Het doel van deze activiteit is het opstellen van een branche RI&E die is erkend door het Steunpunt RI&E. Dit is een belangrijke voorwaarde binnen deze activiteit om de kwaliteit en praktische bruikbaarheid van de ontwikkelde RI&E's te waarborgen en sluit aan bij de huidige werkwijze van erkenning van branche RI&E's. Gelet op de doorlooptijden van de erkenning door het Steunpunt RI&E wordt vereist dat de erkenning binnen de projectperiode plaatsvindt.

Tweede lid (subsidiabele activiteiten)

Dit lid omschrijft de activiteiten die uitgevoerd moeten worden. Dit is allereerst het opstellen van een branche RI&E en het bijbehorende plan van aanpak (onderdeel a).

De verplichte RI&E die ondernemingen uitvoeren moet elke drie jaar worden herzien. Voor de continuïteit en bruikbaarheid van de branche RI&E is het daarom belangrijk dat deze ook actueel wordt gehouden en periodiek herzien wordt. Daarom wordt vereist dat afspraken worden gemaakt over de herzienings- en actualisatieprocedure van de branche RI&E (onderdeel c). Daarnaast moet ook een plan worden opgesteld voor het verspreiden en stimuleren van het gebruik van de branche RI&E (onderdeel d).

Als er binnen de branche arbocatalogi beschikbaar zijn, wordt van samenwerkingsverbanden ook verwacht dat er koppelingen en integraties worden gemaakt tussen de branche RI&E en de

bijbehorende arbocatalogi (onderdeel b). Zo wordt de onderlinge samenhang van verschillende instrumenten gestimuleerd, zodat er brede en onderling samenhangende kennis, instrumenten en maatregelen over duurzame inzetbaarheid worden ontwikkeld die bruikbaar zijn in de praktijk.

Artikel 2.6. Opstellen van een arbocatalogus voor de branche of sector

Eerste lid (doel activiteit)

Vereist is dat de arbocatalogus voldoet aan de doelvoorschriften. Hiermee wordt gewaarborgd dat voldaan wordt aan de voorschriften van de Arbowet- en regelgeving voor veilig en gezond werken. Daarnaast moet de ontwikkelde arbocatalogus binnen de projectperiode ter goedkeuring zijn voorgelegd aan de NLA, waarmee wordt aangesloten bij de gebruikelijke werkwijze voor goedkeuring van arbocatalogi.

Tweede lid (subsidiabele activiteiten)

Het gaat bij deze activiteit in de eerste plaats om het opstellen van een arbocatalogus (onderdeel a). Dit met een maximum van zes onderwerpen, die verband houden met de belastende werkzaamheden. Dit maximum stelt zeker dat de activiteiten binnen de projectperiode kunnen worden uitgevoerd. Net als bij het opstellen of herzien van een branche RI&E (artikel 2.5), geldt hier dat er koppelingen en integraties moeten worden gemaakt met branche RI&E's als deze beschikbaar zijn (onderdeel b), zodat de onderlinge samenhang bevordert wordt. Verder is vereist dat een plan voor het verspreiden en stimuleren van het gebruik van de arbocatalogus door mkb-ondernemingen wordt opgesteld (onderdeel c).

Artikel 2.7. Opstellen van een ontwikkelpad van zwaar naar lichter werk

Eerste lid (doel activiteit)

Een voorwaarde voor subsidie voor deze activiteit is dat een opgesteld ontwikkelpad binnen de projectperiode door de minister wordt erkend. Hiermee wordt aangesloten bij de erkenning van ontwikkelpaden uit de SLIM-regeling. In artikel 3.6 van de SLIM-regeling is omschreven welke voorwaarden gelden voor de erkenning van een ontwikkelpad door de minister, deze voorwaarden gelden ook voor de erkenning van de met deze regeling opgestelde ontwikkelpaden.

Tweede lid en derde lid (subsidiabele activiteiten)

In dit lid is omschreven welke activiteiten uitgevoerd moeten worden. Het gaat dan om het verdiepen van een bestaand sectoraal ontwikkelpad naar een ontwikkelpad specifiek gericht op functies met belastende werkzaamheden naar functies met minder belastende werkzaamheden (onderdeel a) en het opstellen van een plan voor het verspreiden en stimuleren van het gebruik van het ontwikkelpad door mkb-ondernemingen (onderdeel b).

Het derde lid voegt hieraan toe dat als er in een sector nog geen ontwikkelpad is, er ook subsidie kan worden aangevraagd voor het opzetten van een dergelijk ontwikkelpad. Dat is dan echter wel aanvullend op de activiteiten uit het tweede lid. Er moet dus ook een verdieping van dit nieuwe ontwikkelpad plaatsvinden en ook daarvoor moet een plan voor het verspreiden en stimuleren van het gebruik van het ontwikkelpad door mkb-ondernemingen worden opgesteld.

Vierde lid (eisen ontwikkelpad)

Een ontwikkelpad moet een aantal elementen bevatten. Die elementen zijn in dit lid opgesomd en moeten onderdeel zijn van zowel nieuw op te zetten verdiepte sectorale ontwikkelpaden (derde lid) als bestaande verdiepte ontwikkelpaden (tweede lid, onderdeel a).

Vijfde lid (voorafgaande analyse)

Dit lid vereist dat voorafgaand aan het opstellen of verdiepen van een ontwikkelpad een analyse is uitgevoerd over nut en noodzaak van het opstellen of verdiepen van een ontwikkelpad en op basis waarvan het ontwikkelpad wordt opgezet of verdiept. Deze analyse kan ook de analyse belastende werkzaamheden en duurzame inzetbaarheid zijn, bedoeld in artikel 2.4, tweede lid, onderdeel a, zijn. Hiermee wordt voorkomen dat wordt begonnen met het opstellen of verdiepen van een ontwikkelpad zonder dat er op voorhand is nagegaan of een ontwikkelpad voor die sector of branche kansrijk is voor de doorstroom van werkenden naar functie met minder belastende werkzaamheden.

Artikel 2.8. Ontwikkelen van een programma voor startende werkenden gericht op duurzame inzetbaarheid

In paragraaf 3.6 van het algemeen deel van de toelichting is al ingegaan op het doel van deze activiteit, de activiteiten die voor subsidie in aanmerking komen en de onderlinge verhouding tussen het maken van het programma en het maken van de werkwijzen en methoden voor de toepassing van dat programma. Aanvullend wordt hier nog opgemerkt dat het communicatie- en stimuleringsplan ervoor moet zorgen dat het gemaakte programma zoveel mogelijk door mkb-ondernemingen in de praktijk wordt benut en toegepast.

Artikel 2.9. Ontwikkelen van een aanpak voor het risico van blootstelling aan gevaarlijke stoffen

Eerste lid (doel activiteit)

Deze activiteit richt zich op het bieden van kennis, informatie en hulpmiddelen aan mkb-ondernemingen op branche- of sectorniveau, zodat de blootstelling aan gevaarlijke stoffen op de werkvloer, of de daarmee gemoeide risico's, kan worden verminderd.

Tweede en derde lid (subsidiabele activiteiten en minimaal uit te voeren activiteiten)

In paragraaf 3.7 van het algemeen deel van de toelichting is al ingegaan op de activiteiten die in het tweede lid zijn opgesomd en hun onderlinge verhouding. In aanvulling hierop is van belang dat niet vereist is dat alle drie de activiteiten worden uitgevoerd. Het opstellen van een plan voor het verspreiden en stimuleren van het gebruik van de ontwikkelde kennis en instrumenten uit onderdeel c is verplicht, maar het is vervolgens aan de aanvrager om te bepalen of deze activiteit gecombineerd wordt met de activiteit uit onderdeel a, de activiteit uit onderdeel b of de activiteiten uit beide onderdelen. Dit zorgt ervoor dat het bewustzijn en het gebruik van de kennis en instrumenten in de praktijk gestimuleerd wordt.

Artikel 2.10. Ontwikkelen van een aanpak voor het risico psychosociale arbeidsbelasting

Eerste lid (doel activiteit)

Het doel van deze activiteit is het bij elkaar brengen en ontsluiten van maatregelen voor het beheersen van de risico's van PSA. Het ontwikkelen van kennis, instrumenten of maatregelen

maakt geen onderdeel uit van deze activiteit. Er is al veel kennis beschikbaar en in recente jaren ontwikkeld, mede met behulp van eerder verstrekte subsidies.

Tweede lid (subsidiabele activiteiten)

In paragraaf 3.8 van het algemeen deel van de toelichting zijn de verschillende activiteiten en hun onderlinge verhouding al toegelicht.

Derde lid (voorafgaande analyse)

De voorafgaande analyse die in dit lid gevraagd wordt voorkomt dat wordt begonnen met het uitvoeren van de in dit artikel genoemde activiteiten zonder dat er op voorhand een analyse is van de relevante risicofactoren, en wat hierover al beschikbaar is. Op het gebied van PSA is dit met name van belang omdat er al veel kennis over beschikbaar is.

Vierde lid (minimaal uit te voeren activiteiten)

Ook bij deze activiteit geldt dat niet alle drie de activiteiten hoeven te worden uitgevoerd. Het opstellen van een plan voor de verspreiding van en het stimuleren van het gebruik van de in onderdeel c ontwikkelde kennis en instrumenten is wel verplicht. Vervolgens staat het de aanvrager vrij om te bepalen of deze activiteit wordt gecombineerd met de activiteit uit onderdeel a, de activiteit uit onderdeel b, of met beide activiteiten. Dit bevordert het bewustzijn van en het gebruik van de ontwikkelde kennis en instrumenten in de praktijk.

Hoofdstuk 3 Aanvragen door mkb-ondernemingen

[gereserveerd]

Hoofdstuk 4 Verantwoording en vaststelling

Artikel 4.1. Administratievoorschriften

Artikel 5.2 van de Kaderregeling verplicht de ontvanger van subsidie voor een activiteitenplan om een administratie te voeren. De regels die zijn vastgelegd in artikel 5.2 eerste lid onder b van de Kaderregeling zijn op de aanvragers van subsidie voor activiteitenplannen van toepassing. Hierin wordt onder meer bepaald dat de administratie en de daartoe behorende bescheiden ten minste 10 jaren na de vaststelling moeten worden bewaard. Deze voorschriften gelden voor alle subsidieontvangers. In aanvulling op de Kaderregeling stelt dit artikel een aantal specifieke voorschriften.

Eerste lid (bijhouden administratie)

Dit bepaalt dat de volledige administratie te allen tijde voor controle beschikbaar moet zijn op een voor de aanvrager vrij toegankelijke locatie. En moet altijd voor controle beschikbaar zijn.

Tweede lid (projectadministratie)

In dit lid is geregeld wat de administratie behoort te bevatten. Dit is onder meer een projectadministratie met een overzicht van de gerealiseerde en geplande activiteiten, een overzicht van deelnemers per activiteit, en een financiële administratie.

Derde lid (verstrekken informatie)

Het derde lid betreft het verstrekken van informatie uit of inzage in de administratie van de aanvrager aan de minister. Boven op het verstrekken van inzage of informatie uit de administratie, kan in het kader van de besluitvorming over het verstrekken van subsidie kunnen op grond van artikel 5.4 van de Kaderregeling ook de statuten van de aanvrager worden opgevraagd door het ministerie van SZW.

Vierde lid (tussentijds voortgangsverslag bij aanvullende bevoorschotting)

Dit lid vereist het overleggen van een tussentijds voortgangsverslag als de projectperiode langer dan 12 maanden is. Het tussentijds voortgangsverslag kan aanleiding geven om de wijze van aanvullende bevoorschotting, bedoeld in artikel 1.9, elfde lid, aan te passen.

Artikel 4.2. Aanvullende verplichtingen bij subsidies van € 125.000,- of meer

Om te zorgen dat de aanvrager tijdig een accountant inschakelt en het accountantsprotocol dat door de minister is vastgesteld, naleeft, dient op grond van het dit lid binnen drie maanden na ontvangst van de beschikking schriftelijk mededeling te worden gedaan van de toepassing en naleving van het genoemde accountants- en rapportageprotocol door de controlerend accountant.

Artikel 4.3. Einddeclaratie en vaststelling

Eerste lid (aanvraag vaststelling)

Conform artikel 7.2 van de Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS is de aanvraagtermijn voor de subsidievaststelling 22 weken. Voor de onderhavige regeling is het formulier op grond van artikel 1.2, tweede lid, van de onderhavige regeling beschikbaar gesteld op www.uitvoeringvanbeleid.nl. Dit geldt enkel voor subsidies van meer dan € 25.000,-. Subsidies onder dit bedrag worden ingevolge artikel 7.4, tweede lid, van de Kaderregeling ambtshalve vastgesteld.

Tweede lid (aanvullende documenten aanvraag vaststelling)

Op basis van het tweede lid zijn voor de aanvraag van vaststelling van de subsidie nog andere documenten vereist, in afwijking van artikel 1.5 van de Kaderregeling.

Derde lid (controleverklaring accountant)

Dit lid vereist dat een accountant te controleert of de subsidieontvanger bij de uitvoering van het activiteitenplan en de administratieve verantwoording daarvan heeft voldaan aan alle aan de subsidieverstrekking verbonden verplichtingen, bij subsidiebedragen boven €125.000,-. De accountant is verplicht om bij zijn werkzaamheden te werken conform het op de website www.uitvoeringvanbeleid.nl voor deze subsidieregeling beschikbaar te stellen accountantsprotocol.

Vierde lid (onderrealisatie)

Bij afronding van het project wordt ook getoetst op de realisatie van de in de beschikking toegekende bedragen. Het gerealiseerde deel van de verleende subsidie voor activiteiten mag niet meer dan het daarvoor toegekende subsidiebedrag zijn en mag niet lager zijn dan 50% van het daarvoor toegekende subsidiebedrag. Mocht dit laatste toch minder zijn dan de helft, dan kan de subsidie worden verlaagd of op nihil worden vastgesteld.

Vijfde lid (evenredigheid onderrealisatie)

Dit lid geeft de minister de mogelijkheid om naar evenredigheid af te wijken van het bepaalde in het vierde lid. Als sprake is van onderrealisatie, hoeft zo de subsidie niet op nihil te worden vastgesteld, als daartoe geen aanleiding is.

Zesde lid (beslistermijn)

Dit lid bepaalt de beslistermijn op de aanvraag tot vaststelling, gesteld op 22 weken.

Artikel 4.4. Intrekking en terugvordering

In aanvulling op artikel 4:48 van de Algemene wet bestuursrecht bevatten het eerste en tweede lid de situaties waarin de beschikking tot subsidieverlening geheel of gedeeltelijk kan worden ingetrokken. Op grond van artikel 4:57 van de Algemene wet bestuursrecht kunnen ten onrechte betaalde subsidiebedragen of voorschotten worden teruggevorderd van de aanvrager. In het derde lid is geregeld dat ook de kosten die verband houden met de terugvordering kunnen worden teruggevorderd. Het derde lid regelt ook dat de minister daarbij conform artikel 1.8 van de Kaderregeling de verschuldigde wettelijke rente kan vorderen.

Hoofdstuk 5 Slotbepalingen

Artikel 5.1. Evaluatie

In het eerste lid is bepaald dat de minister zorgt voor een evaluatie van de subsidieregeling om vast te stellen of deze doeltreffend en doelmatig is. Op grond van het tweede lid is de aanvrager verplicht aan dit onderzoek mee te werken en ook mee te werken aan de ontwikkeling van beleid door de benodigde inlichtingen, gegevens en bescheiden te verstrekken.

Artikel 5.2. Inwerkingtreding

De regeling treedt in werking met ingang van 1 januari 2027. Dit is in lijn met het beleid inzake vaste verandermomenten, zoals opgenomen in aanwijzing 4.17 van de Aanwijzingen voor de regelgeving.

Artikel 5.3. Citeertitel

Deze regeling wordt ook wel afgekort aangehaald als de DABW-regeling.

De Minister van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

J.A. Vijlbrief